neralis non reſidendi in Beneficiis ſimplicibus ceſſat vbi aliud ſit inductum de iure ſpeciali. Fel. *in d. ca. dilectis. 2. n. 1. de reſcrip.* Iac. de Graf. *in dec. aureis caſuum conſcientiæ l. 2. c. 59.* ſeu vbi adeſt ſtatutum, & particularis conſuetudo in contrarium. Zerola. *d. tit. verb. beneficium. §. 7. 3. conclu. 8 conclu. principalis, & d. verb. priuatio. §. 4 3. dicto principali. 1. dubio.* Et fuit reſolutum in vna Calagurritana Beneficij de Nauarrete, 20 Iun. 1588. coram D. Pamphilio. in qua fuit dictum, *quod Beneficia, etiam ſimplicia, poſſunt ex ſtatuto particulari, vel conſuetudine alicuius Eccleſiæ perſonalem reſidentiam requirere.* Innoc. in c. fi. in prin. verſ. ſed tamen, *Card. n. 1. Abb. 3.* de clericis non reſiden. *vt in Beneficiis Eccleſiarum de Nauarrete, & Fuen mayor, in quibus adeſt conſtitutio ſynodalis Calagurritana, de cuius validitate non eſt ambigendum, cum ſit facta in ſynodo generali ad not.* in c. quod ſuper his, de maioritate. & obed. *& particularis conſuetudo reſidendi, de qua bene teſtes deponunt, qui reddunt bonam cauſam ſcientiæ, quia viderunt, quod Capitulum ſolitum fuit compellere abſentes ad reſidendum, & quod non admittebat Capellanos, ſed non venientibus retinebant fructus Beneficiorum ſuorum, & enumerant plures actus particulares in quibus dicunt, ita vidiſſe fieri, & ſeruari, & ſic bene probant iſtam conſuetudinem iuxta not.* in l. 2. C. quæ ſit longa conſuetudo, *& per Bart. & alios* in l. de quib. de leg. *præſertim concurrentibus quã pluribus iuramentis de perſonaliter reſidendo iuxta formam ſtatuti præſtitis ab omnibus Beneficiatis, qui ab anno 1537. vſque ad præſens fuerunt admiſſi, quorum aliqui etiam fuerunt coacti ad illud obſeruandum, vt patet ex pluribus actibus, & monitoriis, & ex ſententia lata per Cardinalem Lancellotum in qua fuit pronuntiatum D. Iarguas, qui iurauerat teneri ad reſidendum perſonaliter & fuit condemnatus ad reſtitutionem fructuum perceptorum pro tempore quo non reſedit, quæ ſententia fecit tranſitum in iudicatum, & fuit executioni demandata & cum reſpiciat ſtatum Eccleſiæ ad notata per Abb.* in c. cum omnes ex nu. 4. *Fel.* 7. de conſtit. *facit ius quod omnes iuxta notata* in l. ingenium. ff. de ſtatu homin. *Alex. poſt alios* in l. ſæpe de re iudicata. *Nec obſtat, quod huiuſmodi conſuetudo non ſit præſcripta ſpatio. 40. annorum, quia cum ius commune illi non reſiſtat, ſed potius aſſiſtat, ex quo de iure quodlibet Beneficium reſidentiam requirit, ſufficit decennalis poſſeſſio. gloſ.* in c. fi. de conſuet. in 6. *Fel.* in c. ſtatuimus de maior. & obed. *Balbus* de præſcrip 5 p. principalis. q. 12. *& fuit late deductum, & reſolutum coram* D. *Lauretano de anno.* 1585. *in cauſa Valentina emolumentorum, & conſuetudo generalis non reſidendi in ſimplicibus ceſſat vbi adeſt ſtatutum, & particularis conſuetudo in contrarium, ad tradita per Innoc. & Card. c. fi.*

12 Et in vna Cæſarauguſtana † fructuum 4. Iun. 1600. coram D. meo Corduba fuit etiam dictum, quod aliqua Beneficia ſimplicia poſſunt perſonalem reſidentiam requirere ex conſtitutione, conſuetudine ſeu particulari ſtatuto Eccleſiæ.

13 Quæ autem Beneficia requirant † perſonalem reſidentiam tractant poſt alios Hoieda *d. c. 17. à num.* 1. Flam. Par. *de reſignat. Benef. l. 1. q.* 10. D. Io. Ocon. *in d. c. primo de clericis non reſiden. in ſexto ex numero quadrageſimo quinto ex num. 40.* & Licentiatus Ant. Gomez, qui accepit, ex d. rep. D. Io. Ocon, *in explicatione Bullæ Cruciatæ capite ſeptimo ad 4. clauſulam ex numero 15.*

14 Qui etiam ibi agunt de cauſis † excuſantibus à reſidentia, de quibus etiam, ac de reſidentia Beneficiatorum, agunt Alb. Sbrotius *d. l. 2. c. 44.* Selua. 4 *p. q.* 1. & *ſeq.* & præcipue q. 6. Gigas *in tract. de reſid. Epiſcop.* Rebuf. *in pract. tit. de diſpenſatione de non reſidendo, & in rep. ca. extirpandæ §. qui vero, de præb. circa 4. Abbatis quæſt. & in tract. de priuil. ſcholarium priuil.* 31. Ber. Diaz & præcipue Salcedo *ibi in pract. crim. Can. cap.* 52. Couarr. *lib. 3. vari. c.* 13. Nau. *in man. c. 25. à nu.* 120. Mayolus *de irregularitate lib. 3. c* 5. Pe. Greg. *de benef. cap.* 7 Sotus *de iuſtitia & iure lib. 10. q. 3. art. 1. cum ſeqq.* Roſella Syl. & Armilla *verb. reſidentia.* Angel. *verb. clericos.* 7. Lud. Lop. *inſtruct. conſ. 1. tom. cap.* 147 148. & 149. Man. Rodri. *in ſum. 2. tom. cap. 33. cum ſeqq.* Ioann. Bapt. Corradus *in reſp. caſuum conſcien in quæſtione* 317. Emãn. Sa. *verb. reſidentia.*

Et viden. ſunt Concilium prouinciale † Mediola- 15
nen. 1. *tit. de reſid. & 5. p. 3. eod. tit.* & Bononien. primum factum ab illuſtriſſimo Card. Palecto anno. 1586. quod habetur in Archiepiſcopali Bononien. 4. *p. tit. de reſid.* in quibus continentur multa notatu digna, quæ ſumpta ſunt ex ipſo Concil. Trid. & ex declarationibus S. Cong.

In quo, vt aliqua adnotemus, præſertim circa no-
ua decreta, dico primo, quod † Epiſcopi & alij Pa- 16
ſtores, etiam Parochi, tenentur perſonaliter reſidere, non ſolum de iure Canonico, ſed etiam de iure diuino, ac naturali, ex quo tenentur paſcere gregem ſibi commiſſum, vt in S. Concilio Trid. *ſeſſ. 6. cap. 1. de refor* & docent poſt alios Caiet. 2. 2. *quæſt. 185. art. 5. & in ſum. verb. Beneficium Eccleſiaſticum.* Carranҫa & Fran. Torren. *de reſid* & Gigas *c. 2.* Soto. *d. lib. 10. quæſt. 3. per totam, & in apologia contra Catharinum. cap. 1.* Alph. de Caſtro *de iuſta hæreticorum punit. lib. 3. cap. 4.* Corduba *lib. 1. q. 19.* Valentia. 3 *tom. diſput. 10. quæſt. 3. pun.* 5 Paulus Griſaldus *in dec. Catholicis, verb. Epiſcopus* Borr. *de ſynodo. 3. p. art. 1. numer.* 150. Cou. qui alios refert *d. c. 13. n.* 9 Nau. *d. c. 25. n.* 121. Vargas *de Epiſcopor. iuriſdictione, axiomate* 12. Ferretus *coſ. 32. ex n.* 14. Salcedo *d. c. 52. litera A.* Aceuedo *in l. 27. ti. 3. li. 1. recop. n.* 8. Melchior Gallego *in tract. de Parochos. obligatione tempore peſtis. 4. p. diſp. 1. à nu.* 46. D. Io. Ocon. *in d. c. 1. n.* 39. Quintanaduennas Eccl. *lib. 4. n. 50. &* 51. Cenedo *in collectanea 30. ad 6. nu.* 2. Zauallos *q. 585. à n.* 1. & Angles 5. 1. *difficultate.* Viualdus *in append. ſui candelabri aurei c. 9. n. 6. & 7.* Corradus *ſupra* Zechus *de caſibus reſeruatis caſu 3. & d. tit. de Beneficiatis n. 6. & de munere Epiſcopali c. 5. n. 3.* Vega *in Eſpeio de curas c.* 17. & alij contra Catharinum cuius ſententiam videtur tenere Tho. Campegius *in tract. de reſid. Epiſcopor.*

Et circa reſidentiam † Epiſcoporum, ac Curato- 17
rum eſt *conſt.* Pij 4. 115. & circa reſidentiam Curatorum eſt alia *conſtitutio* Pij Quinti. 64. in ordine in bullario.

Quomodo autem teneantur reſidere Epiſcopi † 18
& Curati, & quando, & quanto tempore abeſſe poſſint, traditur in d. decretis Concilij præcipue *in d. c. 1. ſeſſ.* 23. vbi etiam de pœnis non reſidentium ac *in d. conſtitutione* Pij IV.

Circa quod dubitatur. 1. an † Curatus poſſit abeſſe 19
per duos menſes abſque licentia Ordinarij ex cauſa, quæ ſibi iuſta videatur. In quo Nauarr. *d. capite 25. numero* 121. *verſiculo* & quamuis. ait, quod quamuis litera *d. capite* 1. verſiculo, *diſcedendi autem licentiam in ſcriptis, gratiſque concedendam vltra bimeſtre tempus, niſi ex graui cauſa non obtineant*, in vtramque partem flecti poſſit, arbitratur poſſe abeſſe, tũ quia ante Concilium id licebat, & à iure antiquo non eſt recedendum ſine nouo expreſſo *l. præcipimus C. de appellat.* tum quia Epiſcopo, qui magis reſidere tenetur,

netur, permittitur, & Concilium dicit eadem omnino ſeruanda in Curatis inferioribus, quæ in Epiſcopis, & quia eſt pars benignior, ſequuntur Salcedo *d. cap. 52. litera C. verſiculo illud vero*, qui ait ita non ſemel conſuluiſſe, & obtinuiſſe, licet quidam imperitus iudex ex *capite quidem*, prout illi de more erat, contrarium iudicauit. Et Quintanaduennas *d. libro quarto n. 76.* Cenedo *d. collectanea. 30. ad ſextum numero tertio.* Zerola *verb. priuatio. §. quarto dubio tertio, & tertio dicto ſecunda dubitatio. & verb. Parochus §. ſecundo* Lud. Lopez. *d. 1. tomo cap.* 148. Emanuel Rodriguez *d. 2. tom. cap. 36. in fin. & in explicatione Bullæ compoſitionis numero* 18 Corradus *d. q.* 317. Eman. Sa. *de verb. reſidentia numero ſeptimo* & Zechus *d. caſu*
20 3. *verſic. ſed quia in Tridentino*, quem † ſequitur Vegã
d. c. 18. ait talem non teneri ad reſtitutiones cum vera cauſa ſubſit, licet crederet peccare ob non inobedientiam non petendi licentiam. at *de Rep. Eccleſiaſtica d. titulo de Beneficiatis numero ſexto* præſertim *ad finem* abſolute tenet ſententiam Nauarri, quam ſibi veram ſemper viſam fuiſſe ex verbis & mente
21 Concilij † ait Zauallos *qu.* 585. *numero ſexto* vidiſſe
tamen in oppoſitum declarationem Congregationis Cardinalium, & ita praxim recepiſſe, vt abſque licentia non poſſit Parochus recedere, etiamſi abſens fuerit propter Eccleſię vtilitatem, quare neceſſariam eſſe ordinarij licentiam inſcriptis, & gratis concedendam ſecundum Concilium.

22 Contra Nauarrum tenet D. Ioan. Ocon. *in d. ca. 1. numero* 51. nam ſi attentius, inquit, † conſiderentur verba Concilij, ex eis aperte deducitur ſemper neceſſariam eſſe Epiſcopi licentiam in ſcriptis, etiam ad duos menſes, & quod ita praxis quotidiana obſeruat, vt etiam ait Zauallos vbi proxime, & quod illud eſt Concilij intentum, quod ad bimeſtre tempus quæcunque cauſa erit iuſta, veluti recreationis, vel viſitandi amicos, ſeu propinquos, vltra bimeſtre autem exigitur grauis cauſa, & quæ talis Epiſcopi arbitrio reputetur, & faciunt verba Concilij præcedentia, *ita tamen, vt quandocunque eos cauſa prius per Epiſcopum cognita, & probata abeſſe contingeret.* Sequitur Lic. Antonius Gomez *in d. explicatione Bullæ c. 7. ad 4. clauſulam. numero.* 22. & iſta vera intelligentia Concilij

23 Et ita declarauit † S. Congregatio Concilij, vt in ſequentibus declarat ſuper *d. c. 1. ſeſſ.* 23. prima vbi *vltra bimeſtre tempus, imò nec per bimeſtre tempus poſſunt abeſſe Parochi ſine licentia Epiſcopi, & valet conſtitutio Epiſcopi, ne Parochi poſſint abeſſe vltra duos dies ſine licentia, vt hic.* Secunda, *Epiſcopus poteſt prohibere Parochis ſub pœna pecuniaria arbitraria, quæ tamen dimidium non excedat, ne vltra biduum à ſua Eccleſia poſſint abeſſe: non tamen id prohibere poteſt ſub pœna excommunicationis latæ ſententiæ, & quod ad Canonicorum abſentiam pertinet, tempus, & pœna obſeruari debet, prout præſcribitur à Concilio Tridentino* ſeſſione 24. capite 12. verſic. præterea obtinentibus. refert Zerola. *d. ver. priuatio. 3. d. 2. dub. & ver. edicta. 2. 5.* & Zerolus *d. numer. 6. ad fin.* Tertia. *nec poteſt per hebdomadam abeſſe non petita, vel non obtenta licentia, etiam relicto Vicario idoneo ab ipſo Ordinario approbato.* Eſt etiam declaratio Abulen. infra adducta *9 parte capi-*
24 *te 2. dubio. 19. numero. 295. ad ſecundum.*

Et ratio ſonat † d. Concilium Prouinciale Bononien. 4. *pa. titul. 6. de reſidentia. §. de cauſis excuſantibus à reſidentia Curatos verſ. I. item modicum*, vbi dicitur quod ad breue abſentiæ ſpatiũ, veluti ad duos vel tres dies licentiã in ſcriptis obtinere nõ oportet.

Secundo dubitatur, an Parochus, qui affuit per
duos, aut vnum menſem † abſque licentia Ordina- 25
rij in ſcriptis, vel abſque aliqua honeſta cauſa, pro tempore abſentiæ fructus ſuos non faciat, ſed eos tenetur reſtituere.

In quo conſequenter dicendum eſt, non facere
† fructus ſuos ex quo abeſt, contra tenorem d. decre- 26
ti imponentis huiuſmodi pœnam & facit declaratio S. Congregationis Concilij, quæ ſic ait, *fructus amittuntur duntaxat pro rata illius temporis, quo quis abeſt ſine licentia, nec poteſt componi reſtitutio debita fructuum male perceptorum cum obtinentibus Bullam cruciata, vel vigore aliorum priuilegiorum, & facultatum obtentarum per Concilium.*

Sed videtur obſtare alia declaratio eiuſdem Con-
gregationis, † quæ ſic ait, *cum Epiſcopi, qui vltra tres* 27
menſes ſingulis annis à propria Eccleſia abſunt, pro rata temporis abſentiæ fructus ſuos non faciant, nec tuta conſcientia alia etiam declaratione non ſecuta illos ſibi detinere poſſint iuxta cap. 1. ſeſſ. 23. de refor. *quæritur, an id habeat locum etiam in Curatis inferioribus, ita vt Epiſcopus debeat cogere Parochum, qui tempore ſui anteceſſoris per biennium, & forſan amplius non reſedit, licet nunc reſideat ad reſtituendos fructus illius temporis, quo abſens ſtetit, cum ad reſidendum, nec etiam per edictum monitus fuerit; an vero contra Curatos inferiores ad effectum; vt ſimilem pœnã incurrant, requiratur citatio ſaltim per edictum, quemadmodum verba d. c. 1. paulo inferius videntur, innuere, dum ſubditur, quod ſi per edictum Cong. reſpondit Curatum inferiorem, qui vltra duos menſes abfuit à ſua reſidentia poſſe, & debere cogi per Epiſcopũ, ad reſtitutionẽ fructuũ pro rata tẽporis abſentiæ iuxta* c. 1. ſeſſ. 23. *neque ad eam rem requiri citationem, vel monitionem.* In qua declaratione ſolum dicitur teneri ad reſtitutionem fructuum qui vltra duos menſes abfuit.

Reſpondetur tamen iſtam † declarationem non 28
negare, quin teneatur etiam ad reſtitutionem fructuum, qui intra bimeſtre affuit per aliquod tempus conſiderabile abſque licentia Ordinarij, vel abſque aliqua honeſta cauſa, ſed loqui de eo, qui vltra duos menſes affuit, quia ad illos regulariter adeſt li-
centia & cauſa. † nam etiam Epiſcopus, qui per duos 29
aut tres menſes abeſſet à ſua Diœceſi abſque æqua cauſa aut cum vllo Gregis detrimento, non faceret fructus ſuos pro rata temporis abſentiæ ex *d. cap. 1. verſ. ſi quis autem.* Et ita Concilium Bononien. *d. tit. 6. de reſid. §. de pœnis non reſidentium ad fi.* vbi affert d. declarationem, ſimpliciter loquitur.

Et fructus amiſſi ob non reſidentiam † reſtituen- 30
di ſunt fabricæ Eccleſiarum, aut pauperibus loci, nec habet locum compoſitio, vt *in d. c. 1. verſ. ſi quis autem, & verſ. eadem omnino, & declaratione ſupra adducta n.* 26. & tradunt Nauar. *d. c. 25. n.* 121. *& conſ. 20. n. 4. de celebrat. Miſſar.* Emanuel Rodriguez *in explicatione Bullæ compoſitionis d. n.* 18 Enriq. *in ſum. lib. 7. cap. 36. §. 3.* & illud Lopez *inſtruct. conſcientiæ 1. tom. 2. parte cap.* 10.

Et intellige huiuſmodi fructus ab † Epiſcopo re- 31
ſtituendos, poſſe reſtitui fabricis Eccleſiarum, aut pauperibus Diœceſis, quibus maluerit, reſtituendos vero à Parocho, debere reſtitui fabricæ Eccleſiæ ſuæ Parochialis, aut pauperibus ipſius Parochiæ, & ſi non reperiantur pauperes intra limites Parochiæ, reſtituendi ſunt præciſe fabricæ Eccleſiæ, etiamſi pro tunc non indigeat, vt in ſequenti declaratione S. Congregationis, *Congregatio cenſuit Epiſcopum Ordinarium debere applicare fructus non reſidentium, de*

quibus in hoc decreto, fabricæ Eccleſiæ Parochialis,
etiamſi non indigeat, nec pauperes intra limites repe-
riantur, quæ poteſt tamen in dies indigere, ſaltim quoad
ornamenta.
32 Nec quoad iſtos fructus, † quos Parochi pro rata
abſentiæ ſuos non fecerunt, ſunt obſeruanda inter-
ualla eademque ratio de quibus cap.1 ſeſſ.6. vt in ſe-
quenti declaratione S.Congreg. An Epiſcopus proce-
dens per ſubtractionem aduerſus Parochos non reſiden-
tes iuxta Concilium Triden. teneatur obſeruare eadem
interualla, eandemque rationem, quæ contra Epiſcopos
non reſidentes ſtatuit c.1.ſeſſ.6. Congregatio cenſuit tē-
neri quoties in pœnam omiſſæ reſidentiæ vult ſubtrahere
partem fructuum, quos ſuos fecerunt, non vero teneri ob-
ſeruare eadem interualla in executione facienda ſuper
illis fructibus, quos Parochi pro rata temporis abſentiæ
ſuis non fecerunt.
33 Tertio dubitatur, an Parochus habens † iuſtam
cauſam, & neceſſitatem diſcedendi notoriam, poſſit
diſcedere, non petita licentia ab Ordinario, maxime
34 ob diſtantiam loci, & dicendum eſt † non poſſe, niſi
talis neceſſitas ſe offerat, quæ non patiatur dilatio-
nem, ſed ſit periculum in mora petendi licentiam,
& tunc quam primum debet certiorare Ordinarium
de diſceſſu, & neceſſitate occurrente, vt de cauſa co-
gnoſcat, & det licentiam, niſi in breui ſit reuerſurus,
Abbas in capite relatum de clericis non reſiden. nume-
ro ſexto, Selua quarta parte quæſtione ſexta circa finem,
Angelus in ſum. verbo Clericus. §. tertio vt in ſequen-
tibus declarationibus Sanctæ Congregationis. Con-
gregatio cenſuit ſolam diſtātiam loci, etiam cum neceſſi-
tate eo diſcedendi, non excuſare Parochum, vt poſſit ab-
eſſe à ſua Eccleſia ſine licentia in ſcriptis obtenta, niſi ta-
lis neceſſitas repente ſe offerat, quæ non patiatur dilatio-
nem huiuſmodi licentiam petendi, quo caſu quam pri-
mum de diſceſſu, & neceſſitate Ordinarium faciendum
certiorem eſſe, vt de cauſa cognoſcere poſſit. Secunda, nec
eſt liber à culpa, & à pœna amiſſionis fructuum qui ve-
luti per quatuor menſium ſpatium ex ingenti admodum
cauſa ad curādam ſuam valetudinem, morbo graui in-
ſtante, pro huiuſmodi abſentia non petit licentiam ab
Epiſc. qui bona fide putauit euidentiam cauſæ ſatis eſſe,
niſi periculum eſſet in mora petendi licentiam, vt ſupra
dictum eſt.
35 Confirmatur, nam ad abſentiam † Parochi etiam
licentia tacita non ſufficit, vt in ſeq. declarat. eiuſd.
S.Cong. nec ſufficit licentia tacita, ſed oportet quod ſit
expreſſa iuxta formam decreti Concilij, facit quod di-
citur infra 5.p.c.4.n.233.
Id autem quod dicitur in præced. declaratione de
36 eo, † qui bona fide affuit ſine licentia, non videtur
procedere in foro cōſcientiæ, ſed ſolum quoad fo-
rum exterius, nam, ſi bona fide, & animo ſincero
proceſſit, videtur in foro conſcientiæ ceſſare culpa,
& conſequenter etiam pœna, vt in ſimili de nō fa-
ciente profeſſionem fidei dicetur cap. ſeq. 19. dubio
nu. 66.
37 Quarto, dubitatur, an Parocho † habenti reuera
iuſtam cauſam abſentiæ, ſatis ſit petere licentiam
ab Ordinario, licet eam non concedat, ita vt ſuffi-
ciat licentia petita, & non obtenta. Et reſpondetur
negatiue. Ab. in d.c. relatum, n.5. & ita cenſuit Sanct.
Congreg. Concilij, vt in ſequenti declaratione. Nec
Parochus habens iuſtam cauſam abeundi extra Paro-
chiam per duos menſes, aut tres, ſatiſfaciet ſuæ conſciē-
tiæ, ſi petat licentiam iurans, ſe grauem habere cauſam,
quam non expediat manifeſtare, vt ſic petita licentia
abeſſe poſſit, licet Epiſcopus non concedat: ſimiliter ab-
eſſe nō poteſt in caſu, quo cauſam rationabilem expreſſe-
rit, quam vir bonus, & æquus rationabilem iudicare, ſed
rigidus Prælatus minus æquam iudicat, & licentiam de-
negat, vel quia mouentur ſuſpitione, quod ficta ſit, cum
tamen ſit vera, ſed habere poteſt recurſum ad Superio-
rem.
Et quod Parochus poſtulans † ex iuſta cauſa licen- 38
tiam abſentiæ, recuſante Epiſcope, poſſit recurrere
& appellare ad Superiorem, tradit Concilium Bo-
nonien. d. tit. 6. de reſid. §. de cauſis excuſantibus à re-
ſidentia Curatos ad fin. & citati infra numero octuage-
ſimo ſexto.
Non poterit tamen interim † pendente appella- 39
tione abeſſe, etiam conſtituto Vicario, vt male vi-
dentur ſentire D. Ioa. Ocon ſ. d.56. & Lic. Ant. Go-
mez n.32. cum interim non habeat licentiam, vt re-
quirit Concilium.
Quinto dubitatur, an Epiſcopus † poſſit occupa- 40
re Parochum in ſuo ſeruitio, puta in viſitatione of-
ficio Prouiſoris ſeu Vicarij, aut Fiſcalis, vel in alio
ſeruitio ſuæ Diœceſis vltra bimeſtre, & reſpōdetur
non poſſe vt docet Eman. Sa. verb. reſidentia, nu.1. di-
cens quod ſecundum Cōgregationem Concilij, ſer-
uitium Epiſcopi, aut Cathedralis, aut Inquiſitionis,
non excuſat Parochum à reſidentia, & poſt hæc Gō-
çalez gloſſ.6. à n.255. quamuis Hoieda d. c.17. n.29.8.
caſu, † & 2.p.c.10.n.15. cum Syluestro verb. reſiden- 41
tia, nu.7. teneat etiamſi Beneficium ſit curatum, ni-
hilominus eum, qui eſt in ſeruitio Epiſcopi excuſari
à reſidentia.
Circa quod ſunt ſequentes † declarationes d.S.Cong. 42
ſuper d.c.1. Epiſcopus nō poteſt vti opera Parochi in vi-
ſitatione, vel in alio ſeruitio ſuæ Diœceſis, niſi pro tēpore
hic permiſſio duorum menſium, & tunc pro tempore ido-
neus Vicarius deputaretur, conſonat conciliū Bonon.
d. §. de cauſis excuſantibus à reſidentia Curatos, verſic.
pen. vbi ſic habetur. Nec illo etiam caſu requiritur li-
centia in ſcriptis, cum Epiſcopus Parochi opera in viſi-
tatione, aliaue Diœceſis ſuæ munere, non tamen vltra bi-
meſtre ſpatium vteretur, relicto tamen ibi Vicario ido-
neo ab ipſo Ordinario approbato, Secunda, item cum
eod. cap. ſtatuatur, vt quandocunque Curatos abeſſe
contingat, cauſa prius ab Ordinario cognoſci, & pro-
bari debeat, quæritur an Curati, qui in ſeruitiis Epi-
ſcopi in Diœceſi, vel extra commorantur, & propterea
à ſuis Eccleſiis abſunt, pœnas non reſidentium incur-
rant, cum ex eo, quod Epiſcopus hoc ſciat, & tacet, huiuſ-
modi cauſa approbare videatur, Congregatio Concilij
reſpondit, non licere Epiſcopo ſuorum, vel etiam Ca-
thedralis Eccleſiæ negotiorum cauſa permittere, vt Cu-
rati extra ipſorum curam maneant, etiam conſtituto
Vicario idoneo, Conſonat concilium Prouinciale Me-
diolanen. 5.p.3 tit. de reſidentia, vbi ſic habetur, neue
ad ſeminarij quidem curam, vel ad vicarij munus, vel
ad ſanctæ etiam inquiſitionis officium, nec vero ad a-
liud quicquam opera ſacerdotis curam animarum ge-
rentis Epiſcopus ita vtatur, vt ab Eccleſia, Beneficioue
in eius curam tradito diutius abſit, ac muneri debitæ re-
ſidentiæ perſonalis deſit, Tertia, non excuſat à reſiden-
tia officium ſub lectoris Apoſtolici, nec lis ſuper ipſa
Parochiali, nec licētia conceſſa ab Epiſcopo, cū ipſe in cō-
cedere nequeat, negotia tamen publica loci excuſant ad
tēpus, ſi legitime doctū ſit de mandato, nec excuſatur Re-
ctor à reſidentia ob defectū, nec ſi habet officium Inquiſi-
tionis, & licet maior pars fructuum ſit alteri reſeruata,
non excuſatur poſſeſſor à reſidentia, conſonat d. Conci-
lium Mediolanen. 5. vbi ſupra & verſ. 2. & verſ. ne
illi quidē. Quarta quandocunque Epiſcopus diſpenſauit
iure-

in reſidentia, per aliquod tempus, vt puta octo menſium,
relicto tamen idoneo Vicario in Parochiali, vt Rector
alicui operi pio vacare poſſit, verbi gratia, fabricæ mona-
ſterij, Et declaratio. 6. infra adducta ſub n.179. & aliæ
quas adducit Gonçalez ſ. n.158.
43 Sed ſupradictis maxime d.1. † declarationi obſtat
alia declaratio S.Con. quæ ait Epiſcopum poſſe pro
viſitatione vti opera Parochi ad quatuor menſes his
verbis, Epiſcopus poteſt pro viſitatione ſuæ Diœceſis vti
opera Parochi, qui tamen ob eam cauſam vltra quadri-
meſtre ſingulis annis abeſſe non poteſt à ſua Parochia,
& interea debet poni in ea idoneus Vicarius congrua
portione fructuum d. Parochiæ arbitrio ipſius Epiſcopi
aſſignata, vt habetur inter declarationes nu.60. ſeu.
63. de qua declaratione meminiſſe videntur Zechus
de caſib. reſeruatis. d. caſu.3 de reſid. num.2. verſ. in or-
dine, & Vega in lib. Eſpeio de Curas. d.c.17.
44 Reſpondetur † quod iſta declaratio videtur iam
ſublata, & correcta per declarationes adductas, ma-
xime primam, quæ non poſſunt in dubium reuoca-
ri, cum eis conſonet dictum Concilium Bononien.
quod eſt approbatum per ipſam S. Congregationē
& etiam d. Concilium Mediolanen. & ita etiam eam
ponit Gonçalez ſupra n.258
45 Ex quibus apparet † falſum eſſe conſ. Nau. 15. de
clericis non reſiden. vbi docet Parochum, etiam poſt
Concilium, poſſe de licentia ſui Ordinarij ex iuſta
cauſa, nempe, vt ſit Vicarius generalis alterius Epiſ-
copi, etiam ad multum tempus abeſſe, vbi Apoſtilla
recte aduertit S.Cōgregationem, vt refertur, cēſuiſ-
ſe contrarium, & ſic vidiſſe licentiam peti à Sede A-
poſtolica, & refert Zerola verb. Parochus. §. 6. maxi-
me in Parocho exiſtente Vicario alterius Epiſcopi,
in quo loquitur Nauarrus, & reprobat iſtud conci-
lium Gonçalez ſup. num. 259. dicens hodie non eſſe
ſecutum.
46 Videtur † etiam falſum conſilium eiuſdem Nau. 5.
de ætate & qualitate, vbi ait, quod prælatus Eccleſiæ
Collegiatæ Curatæ inſeruiendo Epiſcopo excuſatur
à reſidentia, & poteſt fructus percipere, ſi magna
cauſa vrgeret Epiſcopū ad retinendum eum in ſuo
ſeruitio.
47 Sexto dubitatur † an, quamuis lis ſuper Parochia-
li non excuſet à reſidentia, vt in tertia declaratione
ſupra adducta, numer. 42. & in alia adducta infra 11.
part. cap.5. num.121. proſecutio tamen ipſius litis ſit
interim iuſta cauſa abſentiæ. Et dicendum videtur
non eſſe regulariter iuſtam cauſam abſentiæ vltra
bimeſtre.
48 Proſecutio † tamen litis ſuper iuribus, & bonis ip-
ſius Parochialis eſt iuſta cauſa abſentiæ, c. ex part. 2.
de clericis non reſident. Nauarr. conſ.14. eod. tit. ex qua
etiam cauſa in parochiali non debet dari licentia ad
multum tempus, maxime hodie ſtante Concilio d.c.
1. ſeſſ.23.
Similiter etiam lis, & ipſius proſecutio ſuper Di-
49 gnitate, † aut Canonicatu non excuſat poſſeſſorem
à reſidentia, vltra tempus à Concilio permiſſum,
ſeſſ.24. cap. duodecimo. de reformat. proſecutio vero li-
tis ſuper iuribus, ſeu bonis Dignitatis, aut Canoni-
catus ſui excuſat à reſidentia, & lucratur fructus in
abſentia. d. cap. ex parte, & cum non deceat. de elect. in
6. & in terminis docet Nauarr. d. conſil.14. & fuit re-
ſolutum in vna Burgen. iuriſdictionis 4. Maij
coram illuſtriſſimo Cardin. Seraphino, quod 1584.
defenſione Eccleſiæ, ſeu iurium ſuæ Dignitatis, eſt abſens
habetur pro præſenti ad effectum lucrandi fructus, d.
cap. ex parte. & d. cap. cum non deceat. Hoſtienſ. in
ſumm. eodem tit. de Clericis non reſiden. numer. 2.
Affuct. deciſ. 289. num.35. & ideo ſequeſtrum, ſeu inhi-
bitio, poſitum per Ordinarium, ne reſpondeatur ei de
fructibus, eſt reuocandum, nec obeſt decretum Concilij,
ſeſſ.24. cap.12. & ſeſſ.23. cap.1. quia non detrahit quic-
quam diſpoſitioni iuris communis, quinimo in dicto ca-
pite 12. remittit ſe ad ſacrorum Canonum conſtitutio-
nes.
Nec ad huiuſmodi † abſentiam pro cauſa Eccle- 50
ſiæ, & proſecutione litis ſuper iuribus, ſeu bonis Di-
gnitatis, ſeu Præbendæ requiritur licentia Superio-
ris, quia ius ipſum eam dat, vt patet ex d. iuribus, &
dicetur infra à num. 94. licet contra teneat Nauarrus
d. conſ. 14. qui etiam male ſentit quod proſequens li-
tem ſuper iuribus ſuæ Dignitatis lucratur etiam
fructus Canonicatus, quem ſimul obtinet in eadem
Eccleſia, quod non videtur verum, quia non agit cau-
ſam Canonicatus, & ex declaratione infra adducta,
n.332. vbi dicetur.
Vnde difficile videtur ſtatutum huius Eccleſiæ,
Abulenſis, † quod proſequens litem ſibi motam ſu- 51
per Præbenda poſt triennalem pacificam poſſeſſio-
nem habeatur pro præſenti, & lucretur.
Septimo dubitatur, † an Parochus, qui reſidet in 52
Parochiali, non tamen per ſe exercet officium Paro-
chiale, nec adminiſtrat ſacramenta Parochianis,
ſed per ſubſtitutum, ſeu Vicarium, faciat fructus
ſuos, an vero illos teneatur reſtituere. In quo di-
cendum eſt, quod quamuis ille non reſideat, vt de-
bet, debet enim non per Vicarium, † ſed per ſe 53
ipſum illi deſeruire, & iniuncto ſibi officio defun-
gi. cap. extirpandæ. §. qui vero. de prebend. & Conci-
lium Tridentin dict. cap. 1. nam reſidere intelligitur
cum effectu, Graffiis in deciſionibus aureis caſuum
conſcientiæ, libro 2. cap. 97. & Zechus de munere Epi-
ſcopali, capit.5. num 1. nihilominus non videtur tene-
ri ad reſtitutionem fructuum, nam Concilium ibi
ſolum ponit hanc pœnam amiſſionis fructuum con-
tra abſentes, & non reſidentes, iſte vero non po-
teſt dici abeſſe, & non reſidere, quamuis officium
ſuum non exerceat, & pœnæ non ſunt extenden-
dæ, vt eſt vulgare, maxime impoſitæ ipſo iure, vt a-
lias dicemus infra 11. parte capit. vltimo dub.7. ad fin.
n. 205. & 206. ſicut etiam qui male facit ſuum offi-
cium Parochus, ſeu Epiſcopus, non ideo amittit
fructus ipſo iure.
Octauo dubitatur † de iure communi an docentes 54
in ſcholis Theologiam, vel ius Canonicum, dum
publice in die docuerint, & ſtudentes in eis per
quinquennium excuſantur à reſidentia, & in abſen-
tia fructus ſuorum Beneficiorum percipiunt, capit.
fin. de magiſtris vbi Abbas Anania, & Felin. cap. li-
cet. de prebend. cap. cum ex eo. de electione & cap. 2. de
priuileg. in 6. clem. 1. §. cæterum. verſic. ſane de ſtatu mo-
nach. Felinus conſilio 18. Rebuffus in praxi tit. de di-
ſpenſatione de non reſid. num. 25. & in tract. de priuileg.
ſcholarium priuileg. 29. & 31 & late Horatius Lucius
eod. tractat. priuileg. 99. & 100. Nauarrus in man. ca-
pit. 25. num. 120. Hoieda de incompatibili. cap. 17. num.
28. Salcedo in praxi cap. 52 Fuſcus de viſitatione. libro
2. capit. 29. numer. 10. Lic. Anton. Gomez in explica-
tione bullæ Cruciatæ cap. 7. ad 4. clauſulam numero 27.
Syluest. verſic. reſidentia. num.7. Armilla verb. benefi-
cium. numer. 61. Angles de reſtitutione facienda propter
negligentiam Eccleſiaſticorum 1. difficult. dubio 1. con-
cluſione vltima. Ludouic. Lopez inſtruct. conſcientiæ
1. tomo cap. 149 verſic. ſed quotuplex. Emanuel Ro-
driguez in ſumma. 1. tomo capit. 13. numero 2. & 2. tomo

capite 36. numer. 2. & in addit. ad bullam compoſitionis numer. 4. ad fin. & numer. 5. Vega in ſumm. 1. part. cap. 36. caſu 41 Candelabrum aureum in appendice capite 9. numer. 13 & 14. & lin. 5. verb. reſidentia, numer. 8 & alij citati, ſupra numer. 14. qui dicunt non requiri licentiam Prælati, quia ius eam concedit. d.
55 cap. fin.

Sed debent ſtudere † in ſtudio generali, ſeu celebri Vniuerſitate capit. ſuæ. de clericis non reſident. & d. cap. 2. de priuil. in 6. Rebuffus d. priuileg. 31. num. 8, & in concord. tit. de collatio. §. primo, verb. ſtudij generalis. Horatius Lucius de his qui gaudent priuilegiis ſcholarium, numer. 23. ad fin. d. tract. Didacus Perez in leg. prima titulo 10. libro primo ordin. Zerola verb. ſtudiũ. §. 4. Flores de Mena quæſtione 24. numero 19. & Zechus de republica Eccleſiaſtica titulo de clericis, numero 7. verſic. 28. & patet ex declarationibus Sanct. Congregationis infra poſitis numero 81. & 117. & decreto Concilij Mediolanen. de quo nu. 82. & vide Coſmam Guimier. in pragmat. ſanctione in proœmio. §.
56 quibus attente, verb. generalium.

Et ſtudium generale eſt, † quod eſt erectum, & inſtitutum, per Papam, Regem, ſeu Principem. Coſmas ibi verbo ſtudiorum; & Didaz Perez ſupra, ſeu quod habet ſtudium ex priuilegio, aut conſuetudine imminen. Coſmas. dict. verbo generalium. Pacianus de probat. libro ſecundo cap. 41. numero 48 & Ho-
57 rat. Lucius vbi proxime, qui ponit varia ſtudia approbata Inter quæ † eſt Vniuerſitas Salamantina toto Orbe celeberrima, quæ habet Bullam Eugenij IV. quæ dicitur Eugeniana, id concedentem dantibus in ea operam cuicunque facultati licitæ, & honeſtæ, vt per Didacum Perez in dict. leg. prima. titulo 10. & libro 8. titulo ſecundo, gloſſ 2. libro 1. ordin. & D. Ioannem Ocon. in dict. cap. 1 de clericis non resident. in ſexto, nu-
mero 37. quod priuilegium, vt audiui, habet et-
58 iam vniuerſitas Compluten. & Valliſoletana, cuius Eugenianæ tenorem hic ponere placuit, † qui talis eſt.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuam rei memoriam. Qui creditum ſibi à Domino ſenſualitatis humanæ talentum virtuoſis actibus lucri facere quærentes, in agro literarum ſtudij cupiunt acquirere ſummam Margaritam, quæ ſuos vtique prouehit, & illuſtrat poſſeſſores, ac domum Dei multipliciter inſignit & decorat, Apoſtolicis ſunt priuilegiis & gratiis merito confouendi, eoque decet opportunitatibus ipſorum benignius conſuli, quo ex eorum profectibus, etiam in Dei Eccleſia fructus inguter ſuccedere poterunt ampliores, Ad venerabilis itaque Salamantini propagationem ſtudij, quod virtuoſorum, doctiſſimorumque virorum multitudinem produxit innumeram, paternæ dirigentes conſiderationis intuitum, ac actibus inibi Scholaſticis, pro tempore vacantes, vt illis liberius intendere decentiusque ſuſtentari valeant Apoſtolicis fauoribus, & gratiis proſequi cupientes, dilectis filiis, Rectori, ac vniuerſis & ſingulis Doctoribus, Magiſtris, Licentiatis, Baccalaurijs, Scholaribus Eccleſiaſticis, tam ſecularibus, quam regularib. Vniuerſitatis Studij Salamantini huiuſmodi præſentibus, & futuris authoritate præſentium indulgemus ſtatuimuſque, & ordinamus, vt eorum ſinguli, etiam perpetuis futuris temporib. inibi in quacunq; facultate licita, & honeſta per octo menſes continuos, vel interpolatim legendo, aut alias huiuſmodi literarum ſtudio inſiſtendo, fructus, redditus, & prouentus omnium, & ſingulorũ ſuorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum ſecularium, & regularium cum Cura, & ſine Cura, quæ in quibuſuis Eccleſiis, ſiue locis ad præſens obtinent, ac in poſterum obtinebunt, etiamſi Canonicatus, & præbendæ, Dignitates, perſonatus, perpetuæ adminiſtrationes, & officia in Cathedralib. ac Metropolitanis, ſeu Collegiatis Eccleſiis, & Dignitates ipſæ in Cathedralibus, etiam Metropolitanis poſt Pontificales maiores, aut in Collegiatis Eccleſiis huiuſmodi principales, ſeu Conuentuales fuerint, & ad huiuſmodi Dignitates, perſonatus, adminiſtrationes, vel officia conſueuerint, qui per electionem aſſumi, eiſque Cura immineat animarum, cum ea integritate (quotidianis diſtributionib. duntaxat exceptis) libere percipere valeãt, cũ qua illos perciperent, ſi in Eccleſiis, ſiue locis huiuſmodi perſonaliter reſiderent, & ad reſidendum in eiſdẽ minime teneantur, nec ad id à quoquam compelli poſſint inuiti, fructus quoque, nec non redditus, & prouentus præfatos, quibuſuis perſonis, etiã laicis, cum quibus ſuas, & eorundem beneficiorũ conditiones poterũt efficere meliores ad tempora, de quib. eis videbitur arrendare, locare, vel ad firmam, ſeu annuam penſionem concedere poſſint diœceſanorũ locorum, vel aliorum quorumlibet, ſuper hoc licẽtia minime requiſita, non obſtantibus, ſi Rector, Doctores, Magiſtri, Licentiati, Baccalaurij, & Scholares prædicti primam in eiſdem Eccleſiis, ſiue locis non fecerint perſonalem reſidentiam conſuetam, ac etiamſi alias ipſis, quod huiuſmodi ſtudio inſiſtendo, aut in Romana Curia, ſeu aliquo Beneficiorum ſuorum Eccleſiaſticorum reſidendo, vel alias eorũ fructus redditus, & prouẽtus, perpetuo, vel ad certũ tempus forſitan durans aut elapſum percipere poſſint, Apoſtolica, vel ordinaria fuerit authoritate conceſſũ, nec nõ fœlicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, per quam conceſſiones huiuſmodi, ſine præfinitione temporis fieri prohibentur, & quibuſuis alijs Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel ſpecialib. conſtitutionibus, nec non ſtatutis, & conſuetudinib. Eccleſiarum, ſiue locorum huiuſmodi contrariis iuramento confirmatione Apoſtolica, vel quauis alia firmitate vallatis, etiamſi de illis ſeruandis, & non impetrandis literis Apoſtolicis contra ea, & ipſis literis non vtendo, etiam ab alio, vel aliis impetratis, ſeu alias quouis modo conceſſis ipſi Rector, Doctores, Magiſtri, Licentiati, Baccalaurij, & Scholares præſtiterint, hactenus, vel in poſterum eos præſtare contigerit forſitan iuramẽtum, ſeu ſi locorum Ordinarijs à Sede Apoſtolica ſit conceſſũ, vel in antea concedi contingat, quod Canonicos, nec non Rectores, & perſonas Eccleſiarũ ſuarum ciuitatũ, & Diœceſum, etiam in Dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, vel officiis conſtitutos per ſubtractionem prouentuum ſuorum Eccleſiaſticorum, vel alias compellere valeant, ad reſidendum perſonaliter in eiſdem, aut ſi Ordinarijs prædictis, & dilectis filiis Capitulis Eccleſiarum huiuſmodi, vel quibuſuis alijs communiter, vel diuiſim à Sede prædicta ſit indultum, vel in poſterum contigerit indulgeri, quod Canonicis, nec non Rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum, & Diœceſum prædictarum, etiam in huiuſmodi Dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, vel officiis conſtitutis non reſidentibus in eiſdem, vel qui primam in illis reſidentiam non fecerint, huiuſmodi fructus, redditus, & prouentus ſuorum Beneficiorum prædictorum miniſtrare minime teneantur, & ad id compelli non poſſint per literas Apoſtolicas non facientes plenam, & expreſſam de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mentionem, & quibuſlibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorum-

cunque

cunque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earum impediri valeant, quomodolibet, vel differri, & de quibus quorumq; totis tenoribus, de verbo ad verbum, habenda ſit noſtris literis mentio ſpecialis, prouiſo quod Beneficia ipſa propterea debitis non fraudentur obſequiis, & animarum Cura in eis, quibus illa imminet, non negligatur, ſed per bonos, & ſufficientes Vicarios, quibus de ipſorum Beneficiorum prouentibus neceſſaria congrue miniſtrentur, diligenter exerceatur, & deſeruiatur inibi laudabiliter in diuinis. Nulli ergo hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & Beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius, ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ, apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ, 1431 6 Calendas Martij, Pontificatus noſtri anno primo.

EVGENIVS Epiſcopus ſeruus ſeruorũ Dei, Venerabili fratri Archiepiſcopo Toletano, & dilectis filiis Abbati monaſterij Sancti Facundi Legionen. diœceſis, ac Scholaſtico Eccleſiæ Salamantin. Salutem, & Apoſtolicam benedictionem. Hodie in fauorem, & pro incremento Studij Salamanticenſis, noſtras conceſſimus literas tenoris ſubſequentis.

Eugenius Epiſcopus ſeruus ſeruorum Dei ad perpetuã rei memoriã. Qui creditũ ſibi à Domino ſenſualitatis humanæ talentum virtuoſis actibus lucri facere, quærentes in agro literarum ſtudij cupiunt acquirere ſcientiæ Margaritam, quæ ſuos vtique prouehit, & illuſtrat poſſeſſores, ac domum Dei multipliciter inſignit, & decorat, Apoſtolicis ſunt priuilegiis, & gratiis merito confouendi, eoque decet opportunitatibus ipſorum benignius conſuli, quo ex eorum profectibus, etiam in Dei Eccleſia fructus inſigniter ſuccedere poterunt ampliores: Ad venerabilis itaque Salamanticenſis propagationem ſtudij, quod virtuoſorum, doctiſſimorumque virorum multitudinem produxit innumeram, paternæ dirigentes conſiderationis intuitum, ac actibus inibi Scholaſticis, pro tempore vacantes, vt illis liberius intendere decentiusque ſuſtentari valeant Apoſtolicis fauoribus, & gratiis proſequi cupientes dilectis filiis, Rectori, ac vniuerſis & ſingulis Doctoribus, Magiſtris, Licentiatis, Baccalaurijs, Scholaribus Eccleſiaſticis, tam ſecularibus, quam regularibus Vniuerſitatis Studij Salamantin. huiuſmodi præſentibus, & futuris authoritate præſentium indulgemus ſtatuimuſque, & ordinamus, vt eorum ſinguli, etiam perpetuis futuris temporib. inibi in quacunq; facultate licita, & honeſta per octo menſes continuos, vel interpolatim legendo, aut alias huiuſmodi literarum ſtudio inſiſtendo fructus, redditus, & prouentus omnium, & ſingulorũ ſuorum Beneficiorum Eccleſiaſticorum ſecularium, & regularium cum Cura, & ſine Cura, quæ in quibuſuis Eccleſiis, ſiue locis ad præſens obtinent, ac in poſterum obtinebunt, etiamſi Canonicatus, & præbendæ, Dignitates, perſonatus, perpetuæ adminiſtrationis, & officia in Cathedralib. ac Metropolitanis, ſeu Collegiatis Eccleſiis, & Dignitates ipſæ in Cathedralibus, etiam Metropolitanis poſt Pontificales maiores, aut in Collegiatis Eccleſiis huiuſmodi principales, ſeu Conuentuales fuerint, & ad huiuſmodi Dignitatis, perſonatus, adminiſtrationis, vel officia conſueuerint, qui per electionem aſſumi, eiſque Cura immineat animarum, cum ea integritate (quotidianis diſtributionib. duntaxat exceptis) libere percipere valeãt, cũ qua illos perciperent, ſi in Eccleſiis, ſiue locis huiuſmodi perſonaliter reſiderent, & ad reſidendum in eiſdẽ minime teneantur, nec ad id a quoquam compelli poſſint inuiti, fructus quoque, nec non redditus, & prouentus præfatos, quibuſuis perſonis, etiã laicis, cum quibus ſuas, & eorundem beneficiorũ conditiones poterũt efficere meliores ad tempora, de quib. eis videbitur arrendare, locare, vel ad firmam, ſeu annuam penſionem concedere poſſint diœceſanorũ locorum, vel aliorum quorumlibet, ſuper hoc licẽtia minime requiſita, non obſtantibus ſi Rector, Doctores, Magiſtri, Licentiati, Baccalaurij, & Scholares prædicti primam in eiſdem Eccleſiis ſiue locis non fecerint perſonalem reſidentiam conſuetam, ac etiamſi alias ipſis, quod huiuſmodi ſtudio inſiſtendo, aut in Romana Curia, ſeu aliquo Beneficiorum ſuorum Eccleſiaſticorum reſidendo, vel alias eorum fructus redditus, & prouentus, perpetuo, vel ad tempus forſitan, durans aut elapſum percipere poſſint, Apoſtolica, vel ordinaria fuerit authoritate conceſſũ, nec nõ fœlicis recordationis Bonifacij Papæ VIII. prædeceſſoris noſtri, per quam conceſſiones huiuſmodi, ſine præfinitione temporis fieri prohibentur, & quibuſuis alijs Apoſtolicis, ac in Prouincialibus, & Synodalibus, Conciliis, editis generalibus, vel ſpecialib. conſtitutionibus, nec non ſtatutis, & conſuetudinib. Eccleſiarum, ſiue locorum huiuſmodi contrariis iuramento confirmatione Apoſtolica; vel quauis alia firmitate vallatis, etiamſi de illis ſeruandis, & non impetrandis literis Apoſtolicis contra ea, & ipſis literis non vtendo, etiam ab alio, vel aliis impetratis, ſeu alias quouis modo conceſſis ipſi Rector, Doctores, Magiſtri, Licentiati, Baccalaurij, & Scholares præſtiterint, hactenus, vel in poſterum eos præſtare contigerit forſitan iuramentum, ſeu ſi locorum Ordinarijs à Sede Apoſtolica ſit conceſſũ, vel in antea concedi contingat, quod Canonicos, nec non Rectores, & perſonas Eccleſiarũ ſuarum, ciuitatũ, & Diœceſum, etiam in Dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, vel officiis conſtitutos per ſubtractionem prouentum ſuorum Eccleſiaſticorũ, vel alias compellere valeant, ad reſidendum perſonaliter in eiſdẽ, aut ſi Ordinarijs prædictis, & dilectis filiis Capitulis Eccleſiarũ huiuſmodi, vel quibuſuis alijs cõmuniter, vel diuiſim à Sede prædicta ſit indultũ, vel in poſterum contigerit indulgeri, quod Canonicis, nec non Rectoribus, & perſonis Eccleſiarum, Ciuitatum, & Diœceſũ prædictarum, etiam in huiuſmodi Dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, vel officiis conſtitutis non reſidẽtib. in eiſdẽ, vel qui primam in illis reſidentiã non fecerint, huiuſmodi fructus, redditus & prouẽtus ſuorum Beneficiorum prædictorum miniſtrare minime teneãtur, & ad id compelli non poſſint per literas Apoſtolicas nõ faciẽtes plenã, & expreſſam de verbo ad verbum de indulto huiuſmodi mẽtionem, & quibuſlibet alijs priuilegijs, indulgentijs, & literis Apoſtolicis generalibus, vel ſpecialibus, quorumcunque tenorum exiſtant, per quæ præſentibus non expreſſa, vel totaliter non inſerta effectus earũ impediri valeat quomodolibet, vel differri, & quibus quorumcunque totis tenoribus de verbo ad verbum habẽda ſit in noſtris literis mẽtio ſpecialis, prouiſo quod Beneficia ipſa debitis propterea nõ fraudẽtur obſequiis, & animarum Cura in eis, quib. illa imminet, nullatenus negligatur, ſed per bonos, & ſufficientes Vicarios, quib. de ipſorum Beneficiorum prouẽtibus, neceſſaria congrue miniſtrentur, diligenter exerceatur, & deſeruiatur inibi laudabiliter in diuinis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtræ conceſſionis, ſtatuti, & ordinationis infringere, vel ei auſu temerario contraire: ſi quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri, & Pauli Apoſtolorũ eius ſe nouerit incurſurum. Dat. Romæ apud ſanctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ 1431. ſexto Calendas Martij: Pontificatus noſtri Anno primo. Cu-

*pientes igitur, vt Rector, Magiſtri, Doctores, Licentiati,
Baccalaurij, & ſcholares indulti, nec non ſtatuti, & or-
dinationis literarum huiuſmodi conſequantur effectum
diſcretioni veſtræ per Apoſtolica ſcripta mãdamus: qua-
tenus vos, vel duo aut vnus veſtrum, per vos, vel per a-
lium, ſeu alios faciatis eadem authoritate Apoſtolica.
Rectori, nec non Doctoribus, Magiſtris, Licentiatis, Bac
calaurijs, & ſcholaribus prædictis, vel procuratorib. ſuis
eorũ nominib. fructus, redditus, & prouentus Beneficiorũ
huiuſmodi iuxta præfatæ noſtræ conceſſionis tenorem in-
tegrum miniſtrari, non permittentes eos, vel ipſorum ali-
quẽ per Ordinarios, & Capitula huiuſmodi, aut quoſuis
ad reſidendum interim in dictis Eccleſijs, ſiue locis com-
pelli, vel alias contra dictæ noſtræ conceſſionis formam
quomodolibet moleſtari, non obſtantibus omnibus prædi-
ctis, & eiuſdẽ prædeceſſoris, quibus cauetur, ne quis ex-
tra ſuam ciuitatem, vel Diœceſim, niſi in certis exceptis
caſibus, & in illis extra vnam dietam à fine ſuæ Diœce-
ſis, ad iudicium euocetur, ſeu ne iudices à dicta Sede de-
putati extra Ciuitatẽ, & Diœceſim, in quibus deputati
fuerint contra quoſcũq; procedere, ſiue alio, vel alijs vi-
ces ſuas cõmittere præſumant, ac de duab. dietis, in Cõci-
lio generali, dummodo vltra quatuor dietas aliquis au-
thoritate præſẽtiũ nõ trahatur, & alijs Apoſtolicis con-
ſtitutionib. cæteris cõtrarijs quibuſcũq;, aut ſi Ordinarijs
& Capitulis præfatis, vel quibuſuis alijs cõmuniter, vel
diuiſim ab eadem Sede ſit indultũ; quod interdici, ſuſpẽ
di, vel excõmunicari, aut extra, vel vltra certa loca ad
iudicium euocari non poſſint per literas Apoſtolicas non
facientes plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum
de indulto huiuſmodi mentionem. Datũ Romæ apud ſã-
ctum Petrum Anno incarnationis Dominicæ quadrin-
genteſimo primo, ſexto Calendas Martij, Pontificatus
noſtri Anno primo.*

Verum quoad docentes id videtur intelligendum
59 de iis, † qui docent conducti, ſeu ſalariati, aut ratione
ſtipendij ſeu Cathedræ quam habent, non vero de
iis, qui ſponte, & voluntarie legunt, alias enim quili-
bet iſto modo poſſet ſe excuſare à reſidentia. Et ita
fuit practicatum in hac Eccleſia Abulen. cum Lic.
Roſales Canonico, antequam haberet Cathedram in
d. Vniuerſitate Salamantina.

Verius tamen eſt, id intelligendum eſſe, etiam
de iis, qui ſponte, & voluntarie legunt ſine ſtipen-
dio, & Cathedra, dummodo legant cum licentia V-
60 niuerſitatis, † ſeu Clauſtri, ſiue Collegij doctorum,
nam *d. cap. fin. de magiſtris*, & Concilium Trident.
ſeſſ. 5. de reform. cap. 1. & d. Eugeniana ſolum requi-
runt quod publice in ſcholis doceant, ſeu legant: &
ne quilibet hoc titulo velit ſe à reſidentia excuſare
requiritur licentia Vniuerſitatis, ſeu Clauſtri, quæ
non debet eam dare, niſi iis, qui apti, & vtiles vide-
61 antur ad docendum, & † ita fuit declaratum per S.
cong. concilij ad inſtantiam Vniuerſitatis com-
pluten. & in vna Genuen. ad inſtantiam D. Manue-
lis Sarmienti, tunc canonici Gienen. & nunc Hiſ-
palen. pro cuius parte in clauſtro Vniuerſitatis Sala-
mantinæ fuit præſentata declaratio, & literę dictæ S.
cong. vbi declarabatur, quod legendo in iſta Vni-
uerſitate Theologiam cum licentia clauſtri, etiamſi
non haberet cathedram, nec ſalarium, deberet per-
cipere in abſentia fructus ſui canonicatus, in cuius
virtute clauſtrum dedit ei licentiam ad legendum,
& pro eius parte fuit etiã præſentata dicta declara-
tio cum Breui S. D. clementis VIII. in eius confir-
mationem, coram Nuncio Apoſtolico in lite, & cau-
ſa cum capitulo Eccleſiæ Gienen. ſuper hoc.

Et virtute etiam d. declarationis † clauſtrum d.
Vniuerſitatis Salamantinæ dedit poſtea alias qua- 62
tuor licentias, quatuor collegialibus eiuſdem Vni-
uerſitatis vni præbendato in Eccleſia Legionen. &
alteri in Eccleſia Oxomen. & duobus obtinentibus
Beneficia curata in illa diœceſi Salamãtina. Poſt quas
licentias d. † clauſtrum fecit actum, ſeu decretum,
quod non poſſet dari talis licentia alicui, qui non eſ- 63
ſet graduatus, ſaltim gradu licentiæ, per illam Vni-
uerſitatem, vt accepi, & mihi ſcriptum eſt.

Et quamuis d. cap. fin. † & concilium, ac dicta de-
claratio loquantur in docẽtibus Theologiam, idem 64
tamen eſt in docentibus ſacros canones, ſeu ius ca-
nonicum, vt per Doctores citatos, *num.* 54. & Fran-
cũ *in d. c. 2. de priuileg. in 6. ad fin.* & alios, & patet ex
declarationibus infra adductis, vbi æquiparantur in
propoſito Theologia, & ius canonicum, licet con-
tra teneant Oſtien. *in d. c. fi. de magiſtris, & in ſum.
eod. tit. §. fin. & glo. fin.* Ioan. Andr. & Domin. *in d. c.*
2. & alij.

Et nouiſſime poſt hæc ſcripta, ad meam inſtan-
tiam † declarauit S. cog. concilij anno 1605. vt in de-
claratione infra adducta *nu.* 559. *ad quartum.* nec ob- 65
ſtant illa verba declarationis, dum tamen conducti
ſint ab Vniuerſitate, nam non vult S. cong. quod
ſint conducti ſalario; ſeu mercede, alias ſibi contra-
diceret, ſed quod ſint conducti ab Vniuerſitate, id
eſt quod doceant cum licentia, & ordine Vniuerſi-
tatis, & ab ea adducti, ſeu admiſſi. nam & verbum,
conduco, ſignificat *adducere*, ſeu *afferre*, vt per calepi-
num, Vocabularium Ant. & Eccleſiaſt.

Et idem erit in d. Vniuerſitate Salamantina † in
qualibet facultate honeſta, ex d. Eugeniana, & in 66
compluten. & Valliſoletana, ſtante eodem priuile-
gio.

Quot vero poſſint † ſimul de vna Eccleſia a ire
ſtudia, eſt arbitrarium, Abb. *in c. ad audientiam*, 6. 67
de clericis nõ reſid. Selua, *de Benef. 4. par. q. 6. n.* 11. Ho
rat. Lucius, *d. priu.* 99. & Zerola *d. verb. ſtudium, §.* 6.

Dubitatur inquam, an hodie ſtante S. concilio
Triden. † d. priuilegium procedat in Parochialibus,
& curatis Beneficiis. Et videtur etiam in eis proce- 68
dere, ex *d. c. 1. ſeſſ. 5. de reform. ad fin. verſ. docentes ve-
ro.* vbi confirmatur diſpoſitio *d. c. fin. de magiſtris*, &
quia non eſt aliquod decretum, in quo priuilegium i-
ſtud reuocetur. Nec poteſt dici eſſe reuocatum per
c. 2. ſeſſ. 6. de refor. vbi reuocantur † priuilegia, ſeu in-
dulta perpetua de non reſidendo, aut de fructibus in 69
abſentia percipien. nam illud decretum non loqui-
tur de priuilegiis conceſſis à Papa aliquibus perſo-
nis, vt *in c. fi. de reſcript. in* 6.

Nec rurſus poteſt dici derogari † dictæ Eugenia-
næ *in d. cap. 13. de reform.* ibi, *vel vigore Eugenianæ* 70
conſtitutionis, nam iſta verba non intelliguntur de di-
cta Eugeniana Vniuerſitati Salamantinæ conceſ-
ſa, de qua cum ſit Bulla particularis, non memi-
niſſet in ſpecie, ſed de Eugeniana conſtitutione, de
qua *in Extrauag. tertia de priuileg.* inter communes,
vt recte adnotauit ibi additio marginalis d. Hora-
tij Lucij.

Quamuis D. Io. Ocon. *in d. cap. 1. num.* 59. † Anto.
Gomez *d. c. 7 ad 4. clauſ. num.* 30. & Emanuel Rodri- 71
guez in d. additione ad Bullam compoſitionis *num.*
4. dicant, quod concilium ibi derogat priuilegio
curialibus conceſſo ab Eugenio IV. vt reſidentes
Romæ fructus perciperent in abſentia. Sed non eſt
tale priuilegium.

Nec poteſt dici huiuſmodi priuilegium † eſſe
reuocatum per illa verba præcedentia *d. cap. 1. quoli* 72
bet

bet priuilegio, quia vbi derogatur ſimpliciter priuile-
giis, in dubio non intelligitur de inſertis in iure. *ar-
gum. l. decurionibus, C. de ſilentiar. lib. 12. & l. ſi quando
C. de inoff. teſt.* Bart. communiter receptus *in Extra-
uag. ad reprimendum, verb. non obſtantibus*, Felin. *in
cap. 1. num. 12. & in c. nonnulli, num. 26. de reſcript.* De-
cius *numer.* 53 Ripa 79 & Beroius 66 *in d. cap. 1. cap.*
1. Vital. *de clauſulis, verſicul. clauſula generalis, non
obſtantibus quibuſcumque priuilegiis*, 1. *numer.* 1. Et
Hugo Celſus *in eodem tract. verſicul. clauſula, non ob-
ſtante aliquo priuilegio*, Creſcent. *deciſion. 16. de priuil.*
Anton. Gabriel *de regulis Iuris conclu. 9 num.* 10. Cu-
chus *in inſtitutionibus maioribus, lib. 1. tit. 6. numer.* 127.
Tapia *in leg. fin. de conſtitut. Principum, 2. part. cap. 9.
num.* 15 Horatius Mandoſ. *de priuileg. ad inſtar, gloſſa*
14. *num.* 2. Ioannes Gutierrez *in rep. l. nemo poteſt, ff.
de legat.* 1. *numer.* 174 Anaſt. Germonius *de indultis
Cardinalium, §. ac irritum.* Nauarrus *conſil.* 7. *numer.*
17. *de priuileg.* Barboſa *in leg. 1. ff. ſoluto matrimon. 1.
part. numer.* 11. & Emanuel Rodriguez *in addition. ad
Bullam. §. 9. numer. 32. & quæſtion. regul. 1. tom. q. 8. art.*
6. *& q. 9. art. 3.* Menoch. *de præſumpt. lib. 6. præſumpt.*
40. *numer.* 13. & 25. & poſt hæc Gonçalez *gloſſ.* 36.
numer. 34.

73 Et ita ſcio aliquando fuiſſe ſeruatum, nam † D.
Sahagun de Villaſancte Canonum Cathedraticus
Primarius, in dict. Vniuerſitate Salmantina habuit
Beneficium Curatum de Almeida Zamoren. diœ-
ceſis, & Magiſter Rodriguez Theologiæ Cathe-
draticus Cathedræ D. Thom. in d. Vniuerſitate ha-
buit Parochialem loci de Lançahita, huius diœceſis
Abulenſ. qui legentes in ſuis Cathedris percipie-
bant fructus in abſentia, & modo Collegiales ſupra
relati, *numer.* 64. habentes Parochiales in diœceſi
Salamantina.

74 Et ita videntur tenere Nauarr. Hoieda, † Salce-
do, Horatius, Lucius, Angles, Ludou. Lopez, E-
manuel Rodriguez, Vega, Sa, & alij ſupra qui poſt
Concilium ſcripſerunt. Et particulariter Mayolus,
d. lib. 3. de irregularitate, c. 5. num 12. & Candelabrum
75 aureum *in d. appendice*, † *cap. 9. n.* 15. qui dicunt cau-
ſam prædictam abſentiæ ratione ſtudij, ac conſimi-
les examinandas eſſe ab Epiſcopo, & approbãdas in
ſcriptis per Conciliũ Trid. *d. c. 1. ſeſſ.* 23. & Zechus *de
caſib. reſeruatis, d. caſu 3. n. 2. & de munere Epiſcopali,*
76 *c. 5 n.* 4. † Et Vega *in Eſpeio de Curas, d. t.* 17. dicẽtes in
hoc tamen hodie eſſe neceſſariam licentiam Ordi-
narij, vt in Bulla Pij IV. quod gratiæ & indulta, de
non reſidendo, & percipiendo fructus ratione
ſtudij, non valeant ſine conſenſu Ordinarij, quę
eſt *ad fin. Concilij*, & in Bullario 113. in ordine.
77 Sed iſta conſtitutio, & † declaratio Pij IV. ſolum
loquitur, & procedit in gratiis & indultis poſt con-
firmationem Concilij publicatam, vſque ad diem
dict. conſtitutionis per ordinariam Sanctitatis ſuæ
ſignaturam, ſeu pœnitentiariam conceſſis, vt ex
ipſa apparet, & explicat d. Concilium Prouinciale
Mediolanen. 1. *part. 2. titul. de reſidentia, verſic. intra
menſem*, & illa verba, *& conficiendas literas*, intelli-
guntur *de literis conficiendis ſupra gratiis iam con-
ceſſis.*

78 At D. Io. Ocon. & Licentiatus † Anton. Gomez
vbi proxime dicunt, quod licet priuilegia Vniuerſita-
tum non cenſeantur derogata, ex *d. cap. 1. ſeſſ.* 23. ta-
men *in d. cap. 2. ſeſſ. 6* generaliter derogantur diſpen-
ſationes, & indulta de non reſidendo, quibus etiam
Eugeniana comprehenditur, exceptis diſpenſatio-
nibus iuſtis de cauſis conceſſis. Itaque hodie vt ſa-
tisfaciamus requiſito *d. cap. 1. ſeſſ.* 23. Nempe neceſ-
ſariam eſſe licentiam in ſcriptis redactam, neceſ-
ſarium erit, vt abſens, vel reſidens in Vniuerſitati-
bus generalibus habeat nouam licentiam à Papa, vel
Epiſcopo, & quod ita in Supremo huius Regni Se-
natu iudicio contradictorio, ſemel atque iterum pro-
nuntiatum eſt, & hac noua licentia ſecure percipiunt
fructus reſidentes in ſtudiis, & quieta conſcientia
deſeruiunt per ſubſtitutos.

Quæ ſententia, † quatenus dicit priuilegia Vni- 79
uerſitatum eſſe derogata per *d. cap. 2. ſeſſ.* 6. apparet
falſa ex dictis *num.* 69. & ſi eſſent per illud derogata,
non poſſet Epiſcopus dare d. licentiam tam longæ
abſentiæ ex *d. c. 1. ſeſſ.* 23.

Nihilominus tamen S. Cong. Concilij cenſuit, &
† declarauit ex dictis priuilegiis non excuſari à re- 80
ſidentia in Parochialibus, & ſic Ordinarius non
poterit Parochis dare licentiam abſentiæ ratione il-
lorum, quæ declarationes S. † Cong. ſunt huiuſmo- 81
di, *ſup. d. c. 1. ſeſſ.* 5. prima ibi, *priuilegiis omnibus de per-
ceptione fructuum, non excuſantur à reſidentia in Paro-
chialibus; non poſſunt habere Beneficia incompatibilia
ratione iſtorum priuilegiorum.* Ita in vna Aſtoricen.
cenſuit Cong.

Secunda, *quando alicui Parocho conceditur in Cu-
ria ſtudendi facultas, vt fructus ſuos faciat, hæc infra
ſcripta ſeruari debent, primo vt ſtudeat Theologiæ aut
Iuri Canon. in celebri Vniuerſitate. Secundo, ſi eſt ætatis
annorum 30. nulla facultas concedi debet, ideo ætas eſt
exprimenda, & hoc niſi iam ſtudia incepiſſet, & illa non-
dum abſoluiſſet.*

*Tertio, ad quinquinnium tantum à principio ſtudij
computandum licentia hæc eſt concedenda adiuncta
clauſula, vt infra annum ad Subdiaconatum promo-
ueatur.*

*Quarto. Interim cura animarum, per idoneum Vica-
rium, ab Ordinario eligendum, aſſignata illi congrua por-
tione fructuũ, exerceatur, atque hæc licẽtia ſolum locum
habet in Parochialibus ante Concilium Trident. obten-
tis, quia in obtentis poſt Concilium prædictum licentia
non datur, ſecus in Canonicatibus, in quibus poſt Conci-
lium Trid. obtentis etiam datur ſtudendi facultas.* Ter-
tia, *de licentiis percipiendi fructus in abſentia, ratione
ſtudij, ex Parochialibus, & alijs Beneficijs, itemque de
non promouendo, quas in poſterum concedere contigerit
his, qui in Curia præſentes erunt, is modus ſeruetur, ſci-
licet vt hi, qui illas petunt, præſentent ſe perſonaliter Il-
luſtriſſimo N. aut Reueren. Prælato ſignaturæ ſanctiſſi-
mi, qui ex aſpectu, & breui examine videant, an in
fraudem id petatur; poſtea in licentia danda apponan-
tur omnes hæ conditiones. Primo oneretur conſcientia eo-
rũ, quibus conceduntur, vt debeant vere, & actu ipſo in
famoſa Vniuerſitate ſtudio S. Theologiæ, vel S. Canonũ
operam dare, alioquin fructus ſuos non faciant, ac pœ-
na non reſidentium teneantur perinde ac ſi nullam licen-
tiã habuiſſent. 2. exprimatur in ea ætas impetrantis licẽ-
tiam, cum iuramento, & ſi fuerit maior 30. annorum, li-
centia non detur, niſi iam ſtudium incepiſſet, & adhuc nõ
abſoluiſſet, & non concedantur, niſi ad quinquennium, à
principio ſtudij computandum cum clauſula dummodo
intra annũ promoueatur ad Subdiaconatũ. Quarto mã-
detur, vt cura animarũ per Vicarium idoneũ ab Ordi-
nario eligendũ gubernetur, aſſignata ei congrua portione
fructuum, pro his vero, qui erunt abſentes à Curia licẽtiæ
iſtæ committantur Ordinario loci, vbi eſt Beneficium, &
apponãtur etiã omnes qualitates, quæ ſupra. Quæ omnia
intelligãtur quoad licentias dandas ratione Parochialiũ
obtentarum ante confirmationem Concilij Trident. quia*

quoad Parochiales impetratas poſt confirmationem nulla
licentia danda eſt, vt alias etiam concluſum fuit; inſuper
admoneatur illuſtriſſimus Pœnitentiarius, vt deinceps,
vel abſtineat ab his licentiis concedēdis, vel ſaltem præ-
ſentibus in curia ipſemet, præuia informatione, vt ſupra
eas concedat, non autem per ſubſtitutos, aut officiales
ſuos, atque in his & reliquis extra Curiam dandis ob-
ſeruet omnia contenta, vt ſupra abunde dictum eſt. Quā
declarationem refert Zerola. 1. *part. verſic. ſtudium.*
Quarta. *Cong. die 22. Febr.* 1590. *cenſuit Parocho cauſa*
ſtudiorum non eſſe dandam licentiam, cum hodie per
Concilium non admittantur, niſi, qui per concurſum ma-
gis idonei fuerint iudicati.

Et ita iuxta has declarationes S. Congregationis
habetur in d. Concilio Mediolanen. 1 *part. 2. titul. de*
82 *reſidentia. verſic. in his autem*, vbi ſic dicitur, † *in his*
autem facultatibus abſentiæ ſtudiorum cauſa, quæ dein-
ceps conceduntur, hæc neceſſario ponenda ſunt, vt ve-
re in publico, celebrique Gymnaſio Theologiæ, vel ſacris
Canonibus ſtudeant, vt minores ſint 30. annis, aut fue-
rint, cum in publico Gymnaſio iiſdem ſtudiis operam da-
re cœperunt, quæ nunc cupiunt abſoluere, vt illud Be-
neficium, antequam. Trident. Concilium à S. D. N.
Pio Quarto confirmaretur, obtinuerint, & idem de-
cretum fuit in Concilio prouinciali Beneuentano.
titul. de reſidentia, cap. 4. vt ait Zerola *dict. verſic. ſtu-*
dium. §. 7.

83 Ex quibus declarationibus † apparet priuilegium
de percipiendis fructibus in abſentia ratione ſtu-
dij eſſe derogatum per Concilium, quoad Paro-
chiales, ſaltim poſt illud obtentas reſpectu ſtuden-
tium, nam reſpectu docentium videtur abſolute de-
rogatum, etiam quoad ante obtentas, vt patet ex 1.
declaratione, quamuis Zerola *d.* §. 7 qui fatetur rem
eſſe dubiam, dicat, non eſſe adhuc ablatam Ordina-
84 riis authoritatem † dandi huiuſmodi licentiam ha-
bentibus Eccleſias Parochiales, quæ eis competit
de iure communi, & d. declarationem 3. quam ipſe
adducit, vt dixi, loqui, quando petitur in vrbe, & da-
re inſtructiones obſeruandas in concedendis hu-
iuſmodi licentiis, quibus etiam vti debeant locorum
Ordinarij, ſi quando eas vellent concedere, ad quas
parciſſime ſe debent habere, nam alias eſſent cor-
recta iura antiqua, & eſſet contra Bullam Pij IV. quē
videtur ſequi Zechus *de Rep. Eccleſiaſt. d. tit. de cleri-*
cis num. 7. 2. *verſ.* 28. ſed reuera d. declarationes ſunt
claræ in contrarium, maxime prima, & d. Bulla Pij
IV. nihil facit pro Zerola iuxta ſupradicta *n.* 77. & ita
poſt hæc tenet Gonçalez. *gloſſ.* 6. *num.* 249. adducens
declarationes S. Congregationis his verbis, *obtinen-*
tibus Parochiales Eccleſias poſt Concilium Trident. ſtu-
dendi licentia, ac in abſentia ſtudiorum cauſa fructus
percipiendi non datur.

85 Quoad Canonicatus † vero, & alia Beneficia re-
ſidentiam requirentia d. priuilegium manet incor-
rectum, vt apparet ex d. declarationibus, maxime
ſecunda *ad fin.* & declaratione ſupra relata *numer.* 61.
86 Vnde in Canonicatibus, & aliis Beneficiis † non
curatis reſidentiam requirentibus tenebitur Or-
dinarius dare licentiam abſentiæ, ratione ſtudij, dū-
modo in petente concurrat ætas, & alia requiſita
iux. d. declarationes, alias poterit appellari, & recur-
ri ad Superiorem ex Abb. *in cap. relatum. numer.* 6. &
cap. tuæ. num. 3. & ibi Butr. *de Clericis non reſiden.* &
Felin. *in d. c. fi. de magiſtris, n.* 3. *verſ.* 6. *limita.* Selua *de*
Benef. 4. *part. quæſt.* 7. *num.* 29 *verſic.* 171 Horat. Lu-
cio *d. priuil.* 99. Zerola *d. verb. ſtudium.* §. 1. & *verb re-*
ſidentia, §. 3. Zecho *ſup. d. verſ.* 28. & *tit. de Beneficiatis*,
num. 6. & declaratione S. Congreg. ſupra adducta, *n.*
37. & Concilio Bononien. de quo num. 38. nam, cum
in iſtis adhuc in ſuo robore maneat d. priuilegium,
iſta licentia ab Ordinario danda non eſt gratiæ, ſed
iuſtitiæ, & neceſſitatis, niſi aliqua cauſa, & ratio le-
gitima obſtet.

Quæ licentia videtur hodie debere peti à Supe-
rioꝛi, † & non poſſe quem ſine ea abeſſe ratione 87
ſtudij, cum requiratur inſpectio ætatis, & an ſit a-
ptus, & aliorum iux. d. declarationes, ſaltim in vo-
lente ſtudere, in quo illæ loquuntur. Nam in do-
centibus non requiri licentiam Epiſcopi nouiſſime
cenſuit S. Congreg. in declaratione infra adducta,
n. 559 *ad quartum*. Quicquid ſit de iure antiquo, & fa-
cit alia declaratio S. Congreg. infra adducta, *n.* 11. &
docet Zerola *d. verb. ſtudium.* §. 1. dicens, quicquid an-
tea ſit hodie requiri licentiam Prælati, & ita decre-
uiſſe Pium IV. in ſua Bulla, de qua ſup. *n.* 76. & 77. &
ſequitur *d. verſ.* 28.

Quinimo etiam de iure antiquo † verius vide- 88
bātur ad abſentiam, etiam ratione ſtudij, requiri li-
centiam Prælati, ne indociles, & inepti ſe confer-
rent ad ſtudia contra mentem illorum iurium, & ne
multitudo nimia idem faceret, vt dicebat Horat. Lu-
cius, *d. priuil.* 99. Ex *d. c. relatum, de clericis non re-*
ſid. & *ibi gloſſ. verb. Prælatorum*, & ibidem Butr. Imo-
la, & Abb. & *in cap. tuæ, eod. titul.* & Bald. *in proœmio*
Greg. n. 13. Francus *in c.* 2. *de priuil. in* 6. *n.* 4. Oldrad.
conſ 220. *n.* 2. Selua *ſupra*, & 4. *p. q.* 6. 11. *caſu* Boer. *dec.*
17. *n.* 13. & alij relati per Horat. Lucium *ibi*, & Flo-
res, *q.* 24. *n.* 19. & ita aſſerere Doctores aiunt Rebuf-
fus, & Hoied. 3. & illa alternatiua, *vel ſtudio literarū*,
in *d. c. relatum*, non ponitur reſpectu † licentiæ, ſed 89
reſpectu aliarum honeſtarum cauſarum, vt ex ipſo
text. conſtat, quicquid dicant Rebuffus, Horat. Lu-
cius, Hoieda, & Salcedo *ſup.* & ita intelligit gloſſ.
ibi dict. verb. prælatorum.

Et ex illo text. ſumitur regula, † quod, vt clericus 90
licite ſe abſentet à ſuo Beneficio, requiruntur duo
1. cauſa honeſta, 2. licentia ſui Prælati. Abb. *ibi num.*
1. & 5. & alij, Selua *d. q.* 6. *circa fin.* Angel. *in ſumma.*
verb. clericus, 7. §. 3. Nauarr. *conſil.* 14. *de clericis non*
reſiden. num. 1. Quamuis † de conſuetudine poſſit in- 91
duci, vt ſine licentia Prælati ex cauſa rationabili
poſſit ſe abſentare, Selua *ib.* Graſſijs *lib.* 2. *cap.* 97. *n.*
61. qui ait, quod de conſuetudine non petitur, nec re-
quiritur in ſæcularibus clericis, pro negotiis Eccleſię
abſentibus hæc licentia.

Nec obſtat text. *in d. c. fin. de magiſt.* ibi, † *de licen-* 92
tia Sedis Apoſtolicæ, &c. vbi ius videtur eam licentiā
dare, & ſic eam habent à iure, vt dicunt Felin. Syl-
ueſt. Horat. Lucius, Nauarr. Salcedo, & alij *ſup.* quia
reſpondetur licentiam, de qua ibi, eſſe quoad per-
ceptionem fructuum ab abſentia ratione ſtudij, vt
apparet ex verbis text. *percipiant de licentia Sedis A-*
poſtolicæ prouentus præbendarum, &c. Horat. Lucius
d. priuileg. 100. *limitat.* 3. ad abſentiam vero ipſam de-
bet procedere licentia Prælati, iux. *d. c. relatū*, vt ſic
iura iurib. conformentur, & ita videtur Francus in-
telligere *vbi ſup.* Et videbatur rationi conforme, † 93
niſi adeſſet conſuetudo in contrarium iuxt. dicta, aut
niſi priuilegio particulari aliud expreſſe cautum eſ-
ſet, vt Eugeniana Vniuerſitatis Salamantinæ ſupra
adducta. *numer.* 58. quæ ait *diœceſanorum locorum, vel*
aliorum quorumlibet ſuper hoc licentia minime requi-
ſita. Eman. Rodriguez d. additione ad Bullam com-
poſitionis *numer.* 5 quæ clauſula, cum ſit in fine
poſita, ad omnia præcedentia plane refertur, *capit.*
Inquiſi-

Inquiſitioni, de appellatio. Ant. Gabr. *de clauſulis, con-*
cluſio. 9. *cum alijs.*

94 Sed nihilominus verius puto ad † abſentiam ra-
tione ſtudij non requiri licentiam, non ſolum in do-
centibus, in quibus etiam hodie nō requiritur, vt di-
xi, ſed etiam in ſtudentibus de iure antiquo ex *d. c. fi.*
de magiſt. nam dando licentiam, vt percipiant fructus
in abſentia, & ſic habeantur pro præſentibus, datur
licentia ad abſentiam.

95 Nec obeſt *d. c. relatum*, † nam retenta interpreta-
tione tradita *n.* 89. Reſpondetur illum text. qui eſt
Alexand. III. correctum eſſe, quoad hoc per *d. c. fin.*
quod eſt Honorij III. & ſic poſterius, & vt ex te-
nore ipſius apparet, inducit ius nouum, & de nouo
concedit hanc licentiam, & priuilegium de perce-
ptione fructuum in abſentia, vt ſentit gloſſ. *ibi verb.*
licentia, dicens, quod eſt licentia generalis conceſſa
authoritate illius conſtitutionis, itaque, licet tempo-
re Alexandri III. ſtudium non eſſet cauſa legitima
abſentiæ ſine licentia Prælati, iam tamen eſt talis ſtu-
dium Theologiæ, & etiam Canonum ex *d. c. fin.* Et
96 ſimiliter in aliis caſibus, in quibus abſentes † haben-
tur à iure pro præſentibus & reſidentibus, vt abſen-
tes pro negotiis Eccleſiæ & aliis cauſis legitimis,
non requiritur licentia Prælati, quia ius eam dat. Et
97 reg. quæ ſumitur ex *d. cap. relatum*, quod † ad abſen-
tiam requiritur cauſa honeſta, & licentia Prælati, in-
telligitur de cauſis honeſtis, non tamen expreſſis in
iure dante licentiam, aut habente pro præſentibus,
vult enim ille tex. quod Prælatus poſſet dare licen-
tiam abſentiæ ex honeſtis cauſis, licet non expreſſis
in iure, ſcilicet ad tempus diſpenſando ſuper reſidē-
tia, *vt in cap. licet Canon. ad fin. de election. in* 6. quia
reſidētia non debet eſſe continua, & ſine ceſſatione,
ſed debet dari aliqua vacatio, & conſonat Concilium
Triden. *dict. ſeſſ.* 23. *de refor. cap.* 1. *verſic. diſcedendi au-*
tem licentiam. & ita ſentiunt Abb. Selua, & alij ſupra
citati, & Rebuffus *in praxi, tit. de diſpenſatione, de non*
reſiden. num. 53. intelligentes illum text. de diſpenſa-
tione Prælati, de qua etiam loquitur idem Abb. *in c.*
vlt. eod. tit. de clericis non reſiden. numer. 4. quem ſe-
quuntur Selua, *d.* 4. *part. quæſt.* 7. *vlt. caſu*, & Botteus
d. ſynodo 3. *part. art.* 1. *num.* 152. vbi ait, quod Prēlatus
inferior Papa poteſt dare licentiam ex cauſa abſen-
tandi à Beneficio, ſed non poteſt dare indulgentiam
cauſa ſcilicet non exiſtente, cum hoc ſit contra ius
commune, & in præiudicium Eccleſiæ.

Sed cum hodie Canonici ac Dignitates, & por-
tiones † obtinentes habeant tempus vacationis & re-
creationis, nempe tres menſes à Concilio conceſ-
ſos, *vt in c.* 12. *ſeſ.* 24. *de reforma.* non poterit Ordina-
rius, vltra illud tempus eis dare licentiam abſentiæ,
niſi in caſibus à iure expreſſis, vt infra dicetur *nu-*
mer 406.

98 Conducit ad prædicta decretum † Concilij Pro-
uincialis Toletani, dē anno 1566. *actione* 3. *decreto* 23.
& Compoſtellani, *actione* 2. *peccato* 40. & 41. quæ
ſunt reducenda ad d. declarationes S. Congreg. & ſu-
99 per d. decretis Concilij † Compoſtellani fuit cum ca-
pitulis Eccleſiarum d. Prouinciæ ſumpta concordia,
& à Pio V. confirmata hoc modo. *Item in* 40. & 41.
cap. præcepta actionis, vbi diſponitur, quod Epiſcopus det
licentiam Capitularibus aptis, vt literarum ſtudiis in-
cumbant, eis prouidendo de neceſſariis ad victum, cum
in Eccleſiis, in quibus conſuetudo antiqua eſt, vt etiam
Capitulum hanc facultatem concedere poſſit, non intel-
ligatur hoc decreto hanc capituli facultatem ſublatam
eſſe, modus autem ibi aſſignatus etiam à Capitulo ſerue-
tur, vt in Breui Pij V. confirmationis † concordię, q. 100
de ordine D. Ioannis de Sanct. Clemente Archiepiſ-
copi Compoſtellani fuit impreſſum Salamanticæ,
anno 1595. poſt d. Concilium Compoſtellanum.

Apparet etiam † ex d. declarationibus non poſſe 101
iam Epiſcopum dare licentiam, & diſpenſare ratio-
ne ſtudij ad ſeptennium, vt *in d. cap. cum ex eo, de ele-*
ction. in 6. ſed ſolum poſſe dare licentiam ſtudenti-
bus, ad quinquenniū, iuxt. *dict. cap. fin. de magiſt.* quod
etiam apparet ex ſequentibus declarationibus S.
Congregationis, prima, *licentia, vt aliquis poſſet ab eſ-*
ſe cauſa ſtudiorum à ſeruitio ſuæ Eccleſiæ, vel ſui Cano-
nicatus, non ſuffragatur vltra quinquennium impetrata
à die, quo ſtudere cœpit. Secunda, *cauſa ſtudiorum nemo*
abeſſe poteſt vltra quinquennium, & hoc tempore diſtri-
butiones quotidianas non lucratur. Quamuis Zerola
d. verb. ſtudium. §. 3. dicat pro ſtudio Theologiæ poſ-
ſe Ordinarium † arbitrari tempus, & dare licentiam 102
ad ſeptennium ad hoc, vt triennium in Philoſophia,
& quadriennium in Theologia conſumatur, quem
ſequitur Zechus, *de republ. Eccleſiaſtica, d. tract. de*
clericis, num. 7. *verſic.* 28. & tertiam declarationem
Sanct. Congregationis, ſupra adductam *num.* 81. quæ
§. *tertio.* loquitur de quinquennio, intelligit de coar-
ctatis de Eccleſia Parochiali, & declarationem hic
adductam intelligit de ſtudio iuris. Sed eſt di-
uinatio, & prima declaratio hic, & prima ad-
ducta *d. numer.* 181. etiam in Canonicatibus loquun-
tur, vt patet. † Nec videtur poſſe dari licentia ad ſtu- 103
dium Philoſophiæ, & Logicæ, etiam ad tranſeun-
dum ad Theologiā, quia dictæ declarationes, & *di.*
capit. fin. de magiſtris ſolum loquitur de Theologia
ipſa.

In Vniuerſitate tamen Salamantina ex priuilegio 104
Eugenianæ ſupra adductę † poterit quis operam dare
etiam Philoſophiæ, & Logicę, & alij cuicumque fa-
cultati licitę, & honeſtę.

Sed, cum illa non determinet tempus ſtudij, vi- 105
detur † reſtringendum ad quinquennium, *iux. dict. c.*
fin. de magiſt. & d. declarationes S. Congregationis,
nihilominus tamen cum iuxta ſtylum, & ordinem,
curſuſque d. Vniuerſitatis volens † S. Theologiæ o-
peram dare debeat prius Logicę, & Philoſophię ſtu- 106
dio per trienniū inſiſtere, & poſtea ipſius Theolo-
gię ſtudio, per quadriēniū, verius videtur, quod qui
in dicta Vniuerſitate vult Theologię operam dare,
poſſit ex dicta Eugeniana, per ſeptennium abeſſe, &
fructus percipere in abſentia triennium in logica,
& Philoſophia, & quadriennium in ipſa Theologia
conſumendo.

Sed dices vbi habetur, † ſeu vnde colligitur in S. 107
Concilio Triden. derogatio dicti priuilegij, de per-
cipiendis fructibus in abſentia ratione ſtudij, quoad
Parochiales?

Reſpondet iſtam derogationem colligi, † & de- 108
duci ex *dict. cap.* 1. *ſeſſ.* 23. quatenus enixe ſtatuit, ne
Curati abeſſe poſſint, niſi cauſa prius per Epiſcopū
cognita, & probatā, & quod diſcedendi licentiam vl-
tra bimeſtre tempus, niſi ex graui cauſa non obti-
neant, & Sanct. Congregatio Concilij cauſam ſtudij
non iudicat eſſe grauem hodie in Beneficiis Curatis
poſt Concilium obtentis, vt ea obtinens poſſit abeſ-
ſe ad ſtudendum, & diſcendum, ex quo habentur per
examen in concurſu, ſed ſaltem in forma dignum fa-
ctum, cum tribus examinatoribus ſinodalibus iuxta
formam eiuſdem Concilij, *ſeſſion.* 24. *cap.* 18. *de refor.*
neque reſpectu docentium, & legentium ad tam lō-
gam, imo perpetuam abſentiam, cum ſint alij, qui id

prẹſtare poſſint, ſine tanto detrimento Eccleſiarum, & animarum.

109 Et cum Concilium in Beneficiis Curatis, † id ſpecialiter diſponat in Eccleſiarum, & animarum fauorem derogatur per illud dict. priuilegium in iure inſertum de percipiendis fructib. in abſentia ratione ſtudij, quoad Beneficia Curata, ad Bart. *in d. extrauagan. ad reprimendum, verbo non obſtantibus, num.* 12. Felin. *in cap. 1. de reſcript. numero* 12. *verſicul. ſi diceres, ad fin.* & Barboſ. *in lib. 1. ſoluto matrimonio. 1. par. numer.* 7.

110 Rurſus, cum per Concilium, † ibi ſit derogatum dict. priuilegium inſertum in iure, erit etiam derogatum priuilegium d. Eugenianæ, licet de ea non ſit facta mentio, cum contineat priuilegium iuris communis, illud extendendo ad Innoc. Oſtien. Imolam, Abb. & alios *in d. cap. primo de reſcript.* & ibi Felin. *numer.* 11. *falla. ſecunda, & numero* 15. *& ſeq.* Decius *numero* 54. & 55. & Ripam 78. & *gloſſam. verb. facti. in cap. 1. de conſtitut. in* 6. & ibi Francũ, *n.* 15. & 16. & Ludo. Gomez *numer.* 209. Et ita audiui practicaſſe D. Franciſcum de Soto Salazar, Epiſcopum Salamantinum, contra quendam Cathedraticum d. Vniuerſitatis, qui habebat quoddam Beneficium Curatum in ſuo Epiſcopatu.

111 In Beneficiis † etiam ſimplicibus reſidentiam requirentibus ex fundatione, ſeu inſtitutione, non videtur habere locum d. priuilegium, quia non cenſetur derogatum fundationi, niſi expreſſe illi derogetur, & de ea fiat ſpecialis mentio, iuxta infra dicta 4. *par. cap.* 3. *à num.* 73. *& ſeptima part. cap. primo, à nu.* 118, & alias cenſuit S. Congregat. circa varia decreta Concilij.

112 Aduertendum eſt autem, † quod, licet Canonicus abſens ratione ſtudij percipiat in abſentia fructus ſuæ Præbendæ, vt *in d. cap. fin. de magiſt. & in d. decreto Concilij ſeſſ.* 5. *de reformat. cap.* 1. *ad fin. & in d. Eugeniana*, & apparet ex ſupra adductis, non tamen lucratur diſtributiones quotidianas, vt *in dict. cap. licet, de Præbend.* vbi Do. *& in dict. Eugeniana*, ibi; *quotidianis diſtributionibus duntaxat exceptis*, & in ſecunda declaratione ſupra adducta, *numer.* 100. & in adducta infra *numer.* 117. & in ſequenti declaratione, ſuper *cap.* 3. *ſeſſ.* 21. *de reform. Abſentia cauſa ſtudiorũ, etiam obtenta licentia à Sede Apoſtolica, non excuſat ab omiſſione iſtius tertiæ partis detractæ, ſicut nec excuſat ab omiſſione cæterarum diſtributionũ quotidianarũ.* Conſonat Concilium Prouinciale Mediolanen. 5. *parte*, 3. *ait.* quæ ad diſtributiones pertinent, *verſic. qui ſtudiorum, & ſeq.* & tradunt Rebuf. *d. priuileg.* 31. *num.* 12. Horat Lucius *dict. priuileg.* 100. 1. *limitat.* Couar. *li.* 3. *variarum, cap.* 13 *num.* 2. Hoieda *de incompa. Beneſi. cap.* 12 *num.* 8. Fuſcus *de viſitatione, lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 12. Azeuedo *in l.* 17. *tit.* 3. *l.* 1. *recop. numer.* 5. D. Ioann. Ocon. *in dict. cap.* 1. *de clericis non reſiden. in* 6. ex *nu.* 9. Licen. Anton. Gomez *in dict. explicatione Bullæ c.* 7. *ad* 4. *clauſul. num.* 29. Io. Gutier. *Canon. q. lib.* 2. *cap.* 15 *numero* 12 Zerola 1. *part. verb. diſtributiones*, §. 3. & Zechus *de reper. Eccleſi. cap.* 24. *de Canonicis, nume.* 6. *verſic.* 2. & poſt hæc Gonçalez, §. 7. *proœm à num.* 178. Nec diſſentit Felin. *conſil.* 18. *& in cap. Iacobus, nume.* 1. *de ſimonia.* & quæ ſunt diſtributiones quotidianæ, & quæ non vide infra *dicto ſecundo, dubitation.* 19 *à nu.* 439.

113 Sed difficultas eſt, an, ſi Canonicatus conſiſtat ſolum † in diſtributionibus quotidianis, eas omnes lucretur abſens ratione ſtudij. Et quidem videtur dicendum, quod ſic ex gloſſa *in d. c. licet verſiculo, diſtributiones*, quam ibi ſequuntur Abbas *numero octauo.* & Doctores. Et Probo ad Monachum *in capitulo primo, de Clericis non reſident. in* 6. *numer.* 64. & ſequenti declaratione S. Congregationis Concilij.

Illi, qui licentia legitime obtenta ſtudiorum cauſa abſunt, diſtributiones omnes quotidianas percipere debent, exceptis incertis, & quotidianis prouentibus, qui tantum inter eos diuidi ſolent quotidie, qui ſacris interſunt, quam eam ſic intelligendo afferunt Zerola *dicto verſiculo diſtributiones, paragrapho tertio*, & Zechus, *dict. capit.* 24. *de Canonicis numero* 6. *verſiculo* 2.

Et in ſimili eſt alia declaratio eiuſdem Sanct. Congregationis † quæ ſic ait. *Canonicatum & Parochialem habens, & reſidens in Parochiali ex præſcripto Bullæ Pij Quinti diſtributiones quotidianas integras lucratur, ſi Canonicatus conſiſtit ſolum in diſtributionibus non habens Præbendam, & ita Sanctus Domin. noſter ex Congregationis ſententia decreuit, quod procedit, ſi vtrique ſeruire nequit, nam, ſi ambobus commode ſeruire poſſet, lucraretur ſolum iuxta ſeruitium, quod præſtaret.* 114
Et alia ſic ait, *Inſeruiẽtes Eccleſiis Parochialibus, & habentes legitima Beneficia in Eccleſiis Cathedralib. vel aliis, ſeruitoria, quæ reſidentiam requirant, quorum omnes fructus conſiſtunt in diſtributionibus quotidianis, poſſunt omnes percipere, ſi modo nullæ Præbendæ diſtinctæ fuerint, & omnes de communi percipiantur, nec detur aliquid eis, qui diuinis horis non interſunt, at quando ſaluo debito ſeruitio Parochialium, potuerint etiam inſeruire Cathedrali, tunc non poſſunt percipere, niſi quatenus inſeruiant.*

Et ita in propoſito tenent Rebuffus † & Horatius Lucius *vbi proxime*, & repertorium Felini ſic intelligendum *verſicul. ſtudentes.* Et Didacus Perez *in d. leg.* 1. *titulo decimo, lib.* 1. *ordin.* D. Ioannes Ocon. *in d. cap.* 1. *numer. decimotertio.* Licent. Anton. Gomez, *dict. numer.* 29. Eſpino *de teſtament. gloſſa* 9. *numero* 29. & Zerola *ſupra*, qui dicunt, quod abſens cauſa ſtudij, vel alias priuilegiatus, lucratur omnes diſtributiones quotidianas, quando omnes fructus in eis conſiſterent. 115

Quamuis in contrariũ † nempe quod non debeat is lucrari omnes diſtributiones quotidianas, faciat *d. decretum* 41. Concilij Compoſtellani, *act.* 2. & declarationes, quas infra adducemus *nu.* 351. vbi videantur notata, *n.* 353. 116

Aduertendum eſt etiam, † quod ſtudentes in Eccleſiis cathedralibus non gaudẽt d. priuilegio de percipiendis fructibus in abſentia, vt apparet ex ſequẽti declaratione Sacræ Congregationis ſuper *d. cap. primo, ſeſſione* 5. ibi: *Scholares in Eccleſiis Cathedralibus non gaudent iiſdem priuilegiis, ſicut ſtudentes in ſtudiis publicis, vel academiis, interim tamen huiuſmodi ſtudentes in academiis non percipiunt diſtributiones quotidianas.* 117

Quid autem ſit dicendum † de Canonico habente Præbendã lecturæ Sacræ Scripturæ, ſeu Theologali, apparet ex declarationibus ſequentibus ſuper *dict. cap.* 1. ibi. *Dum publice in ſcholis docuerint. Idem indicandum de docentibus in Eccleſiis Cathedralibus & Collegiatis.* 118

Secunda, *Theologus quandiu leget pro reſidente habetur, & recipiat omnes fructus, præter diſtributiones quotidianas præſuppoſito, quod adſit maſſa, groſa, ſeu Præbenda.* Ita inter alia reſcriptum eſt Epiſcopo Placentino, anno 1570.

Tertia. *Non debentur lectori diſtributiones quotidiana pro illis horis, quibus legit ex diſpoſitione iuris communis*, Doct. *per gloſſam vltimam* in ca. quia nonnulli, de Magiſt. *quos dixit Sanctitas ſua non loqui reſpectu illius lectoris, qui in Eccleſia ſua legit, vt facit iſte, de quo hic, tamen S. D. N. Gregor. XIII. audita relatione Congregationis ex gratia illas deberi eis voluit, non modò pro illis horis, vt ſi mane legunt pro horis matutinis, & Miſſa ſolemni, ſed etiam pro tota die, & ita ſæpius conſultus reſpondit.*

Quarta ibi. *Plene gaudeant, & fruantur. Idem cenſendum eſt de docentibus in Eccleſiis, qui, quamuis à ſeruitio chori abſentes eſſent, poſſunt percipere fructus ſui Canonicatus, exceptis quotidianis diſtributionibus, ſed ex gratia diebus, quibus legunt, habendi ſunt ſicut præſentes in choro, & inſeruientes, vt declarauit S. D. N. Greg. XIII. vt ſupra, ſed non gaudent illi lectores Sacræ Scripturæ in Eccleſia aliis priuilegiis, quibus gaudẽt docentes in ſcholis publice.*

Quinta. *An Theologus, vt qui diuinis pro præſente habeatur diebus, quibus legit, cenſendus etiam ſit præſens Matutinis, quæ ex antiqua Eccleſiæ conſuetudine dicuntur ſero præcedenti, pro die ſequenti. Congregatio reſpondit, non cenſeri.*

119 Vnde apparet, † quod, quamuis antea Sacra congregatio cenſuiſſet, quod non debentur Canonico lectori diſtributiones quotidianæ, etiam pro horis quibus legit, tamen poſtea S. D. N. Gregorius XIII. voluit illas ei deberi, non modo pro illis horis, quibus legit, ex quo legit in ſua Eccleſia. Sed etiam ex gratia pro tota die, qua legit. Gonçalez ſupra *numer.* 180.

120 Id autem, † quod dicitur in his tribus vltimis declarationibus, Canonicum lecturæ ex gratia habendum eſſe pro præſenti in choro pro totã die, & ei deberi omnes diſtributiones quotidianas diebus, quibus legit, ex declaratione Gregor. XIII. intelligendum eſt quoad horas, quibus non legit, procedere ſolum in illis, qui gratiam iſtam ſpecialiter petierint, & impetrauerint, non in omnibus indiſcriminatim, vt mihi dixit Auditor Illuſtriſſimi Cardinalis Matthæi Præfecti, S. congreg. Concilij. Quæ intelligentia apparet vera, ex decreto dict. Concilij Prouincialis Bononien. 4. *par. ti. de reſident. §. de cauſis excuſantib. Canonicos à reſidentia, verſicul. ſicuti, & Canonicus*, vbi ſic dicitur, *ſicuti & Canonicus, qui Præbendam præſentialem, aut Theologalem obtinet, dũ ſinguli eorum quæ propria muneris ſui ſunt fideliter exercent portiones fructuum, & diſtributionum, quas alij capiunt, conſequetur*, nam ibi ſolum ei dantur diſtributiones dum legit.

121 Et ita recte videtur procedere ſtatutum † huius noſtræ Eccleſiæ Abulenſ. quo cauetur, quod Canonicus lecturæ, qui legit ſero poſt Veſperas, habeatur pro prẹſenti in veſperis, & earum diſtributiones lucretur.

Quamuis in Concilio Compoſtellano, *actione* 2 *decreto* 39. ſtatuatur, † quod ſcripturæ lector, ſiue ante,
122 vel poſt meridiem ſit lectionem habiturus, omnibus horis, quæ ante meridiem dicuntur, pro præſenti, & intereſſenti cenſeatur, dummodo Miſſæ primæ, aut maiori adſit.

123 Ex quibus difficulter ſuſtineri poteſt † conſuetudo, ſeu ſtatutum aliquarum Eccleſiarum, quod Canonicus, ſeu Præbendatus, qui prædicaturus eſt in ipſa Eccleſia, habeatur pro præſenti, & intereſſenti in omnibus horis, & officiis per octo dies ante, meliuſ-
124 que ſuſtineri poſſet conſtitutio † dict. Concilij Cõpoſtellani *d. decreto* 39. quod prædicatori liceat quotieſcumque ſermonem habiturus eſt per octo dies integros abeſſe, dum tamen Miſſæ maioris ſacrificio adſit. Licet non careat etiam etiam difficultate, † bene enim poteſt ſermo componi, & addiſci de nocte, quæ eſt tempus ordinarium ſtudij, & etiam de die ante, vel poſt horas, & officium diuinum: maxime cũ commendari ſoleat per plures dies ante: & ad ſummum videbatur ſufficere indulgentia horarum poſt meridiem. 125

Nono dubitatur, † quæ ſit pœna Parochi non reſidentis, in quo dicendum eſt pœnam Beneficiati nõ reſidentis in Beneficio reſidentiam requirente eſſe priuationem beneficij, *cap. conquerente. de clericis non reſident.* vbi notant Innocent. & Panormit. *numer. tertio.* & Bernard. Diaz *in praxi crim. Canon. capit.* 51. *num.* 3 Rebuffus *tit. de diſpenſat. de non reſident. numer.* 12. 126

Debet tamen prius moneri, † vt reſideat *cap. ex parte. cap. qualiter, cap. inter quatuor, & cap. fin. de clericis non reſident. & ibi gloſſa.* & etiam Panorm. maxime *in d. cap. ex parte, num.* 3. vbi ait, quod mora etiam decennalis non eſt ſufficiens ad priuandum quẽ Beneficio ſuo, ſed oportet, quod primo moneatur vt redeat, poteſt tamen aliter puniri de culpa commiſſa, *cap. ſi quis Presbyter, cap. ſi quis in clero*, 7. *quæſt.* 1. Selua *de Beneſic.* 4. *part. quæſt.* 5. Capra *reg. nonageſimaprima à n.* 46. Mandoſ. *de monitoriis, quæſtio.* 39. *n.* 2. & Hoieda *de incompatibil. Beneſic. cap.* 18. *num.* 5. & Rebuffus *ſup.* 127

Nec ſufficiet monitio facta † tempore datæ licentiæ, vt docet Panorm. *in cap. quoniam frequenter, §. porro, numer.* 10. *vt lite non conteſtata*, Selua *dict. quæſtio.* 5. 128

Vnde propter abſentiam non eſt quis ipſo † facto priuatus Beneficio, vt notat Panorm. *in d. cap. ex parte, numer.* 1. Calder. & Imola *in cap. ex tua, eodem titulo.* Bött. *de ſynodo*, 3. *parte artic.* 1. *numero* 70. & 71. valeret tamen ſtatutum Epiſcopi id diſponens. Bot. *ibi num.* 96. & 146. & Rebuffus *ſupra numer.* 13. cum aliis. 129

Ad procedendum tamen contra Beneficiatum ratione † non reſidentiæ non eſt neceſſaria ſolemnis citatio, nec ſolemnis priuatio, ſed ſufficit requiſitio, ſeu reuocatio, & ſpoliatio de facto, ita quod non requiritur ordo iudiciarius, ſed ſufficit monitio præcedens, & ſpoliatio ſubſequens, vt *in dict. cap. ex parte, cap. qualiter, cap. ex tua, & cap. fin. de clericis non reſid.* & tradit Abb. *in d. cap. ex parte, num.* 4. *& in d. cap. fi. num.* 2. *& in d. §. porro, num.* 10. *&* 11. *& in cap. nouit. num.* 7. *de his quæ fiunt à Prælato.* Oldrad. *conſil.* 195. Felin. *in cap.* 2. *ſub num.* 3. *de reſcript.* Selua *d. q.* 5. Gregorius Lopez *in leg.* 16. *tit.* 16. *pagin.* 1. *verb. toller.* Salcedo *ad Bern. Diaz. d. cap.* 51. *additio. vltim.* & Azeuedo *in l.* 27 *tit.* 3. *lib.* 1. *recopil. n.* 1. quicquid velit D. Sahagun. *in c.* 2. *de ſequeſt. poſſeſſ. num.* 54. Sed requiritur ex allegatis priuatio; licet non ſolemnis. Felinus *ſupra*, expreſſa, vel tacita, Hoieda *dict. numer. quinto.* 130

In Parochiali autem, † ſeu Beneficio Curato, non reſidens eſt priuatus ipſo iure, ob non reſidentiam, ex text. *in c. extirpandæ, §. qui vero, in fin.* ibi, *alioquin, de Præbend.* vbi inducitur priuatio ipſo iure quæ refertur ad omnia præcedentia, & ſic ad duos caſus, de quibus ibi, nempe, quando habent Parochialem de per ſe illi non deſeruit, & quando habens illam annexam dignitati, ſeu Præbendæ, non habet in ea Vicarium canonice inſtitutum, ex reg. *cap. Inquiſitioni, de appellat.* cum aliis, quod clauſula in 131

fine poſita refertur ad omnia præcedentia, de qua Francus *ibi*, & Fel. *in c. cauſam, quæ de reſcrip.* & Anton. Gabr. *de clauſulis, concl. 9* & plus relati per Hoiedam, *d. c. 18. n. 11.*

132 Et ita, quod priuatio inducta † *in d. §. qui vero, in fi.* referatur ad dictos duos caſus præcedentes, tenet Innocen. *ibi num. 1. ad fin.* dicens, quod eſt annexa Præbendæ, non priuabitur Præbenda Eccleſia annexa, ſed perſona tantum tempore vitæ ſuæ, ſequuntur Abba. *ibi in lectura, numero 11. & in repetit. num. 13. 17. &* 18. Selua 4 *part. quæſt. 3.* & Hoieda *dict. num. 11.*

133 Ego vero contra communem longe verius exiſtimo cum † gloſſa ibi, pœnam priuationis ipſo iure, de qua *in dict. §. qui vero,* minime referri ad caſum, de Parochiali annexa, ſed ſolum ad caſum de eo, qui nõ deſeruit in Parochiali alteri non annexa: tum quia non videtur poſſe commode referri ad caſum de Parochiali annexa, nam ſic diſſolueretur vnio, ſaltẽ ad vitam Canonici, & ſi is infra tempus debitum non poneret, ſeu non præſentaret Vicarium, Ordinarius, ad quem deuoluitur, poſſet prouidere de Vicario, &c. Tum etiam ex illis verbis, *qui velit, & poſſit, quod dictum eſt ad implere,* quæ referenda ſunt ad caſum de non deſeruiente in Parochiali non annexa, nempe, quod ſit conferenda alius qui velit, & poſſit quod dictum eſt adimplere, id eſt, per ſe ipſum illi deſeruire, nec poſſunt referri ad caſum de habẽte Parochialem annexam ſuæ Dignitati, vel Præbẽdæ, nam is, cui eſſet conferenda, non deberet adimplere quod in illo caſu dictum erat, nempe in ea habere Vicarium.

134 Nec obſtat, ratio contraria, † quod clauſula in fine poſita debet ad omnia præcedentia referri, maxime ad caſum immediatum, nam reſpondetur, ex quo cõfirmatur noſtra ſententia, quod illa verba, *niſi forte Dignitati, &c.* vbi agitur de Parochiali annexa, ſunt per modum parentheſis.

135 Sed eſt difficultas, an ad hoc, † vt incurratur prædicta pœna priuationis ipſo iure, ob nõ reſidentiam in Parochialibus, & Beneficiis Curatis, requiratur monitio præambula, in qua difficultate partem affirmatiuam tenet Innocen. *in dict. §. qui vero, n. 2.* ex illa regul. quod ad incurrendam pœnam requiritur præcedens monitio, quando lex loquitur negatiue ſine die, vel tempore, vbi licet ſi non reſederit, de qua Felin. *in cap. 2. numer. 4. de magiſtris*, Bernard. Diaz *reg.* 474. & alij relati per Hoiedam, *d. cap. 18. nu. 12.* qui *num.* 19. ſequitur in propoſito hanc ſententiam Innocen. dicens, eam communem, & ſingularem dicunt D. Ioan. Ocon. *in d. c. 1. n.* 60. & Licen. Anton. Gomez *vbi ſup. n. 33.*

136 Contrariam tamen ſententiam, † nempe non requiri monitionem, tenent Abb. *in d. §. qui vero in lectura, n. 12. & in rep. à n. 19.* ex gloſſ. *verb. reddere, in l. 1. C. de his quib. vt indignis,* quam ibi ſequuntur Bartol. Bald. Paulus, Angl. Alexan. & Salicet. idem Bart. *in l. in cognitione, ff. ad Sillanianum, & ex c. cupientes, de election. in 9.* & doctrina Speculatoris, *de citatione, §. ſequitur, n.* 20. pro qua facit text. *in c. cum dilecti, de dolo & contumac.* facit etiam text. *in capit. quamuis, de officio Ordin. in 6.* ibi, *quam cito commode poterit,* & faciunt 3. & 4 *limitatio*, quas ad dict. regulam tradunt Felin. *numer.* 5 & Bern. Diaz *ſupra.* & hanc ſententiam Abba. tenet Selua, *dict. 4. p. q. 4.* & mihi magis placet.

137 Verum prædictis videntur † obſtare iura ſupr allegata, nempe *c. ex parte, c. qualiter, c. inter quatuor,* *c. ex tua, & cap. fin. de clericis non reſid.* quæ requirunt priuationem, licet non ſolemnem, præcedente monitione.

Sed omiſſis ſolutionibus, † de quibus per Abb. Seluam, & Hoiedam *ſupra*, dicendum eſt, *d. c. ex parte, c. qualiter, c. inter quatuor, & c. ex tua,* quatenus requirunt priuationem, licet non ſolemnem, præcedente monitione, non procedere in Parochialibus, ſtante decrẽt *dicti §. qui vero*, quod videtur poſterius, & inducit in eis de nouo priuationem ipſo iure, ob non reſidentiam, vt patet ex illis verbis, *authoritate huius decreti.* & hoc eſt quod vult gloſſ. *in d. §. qui vero, & d. c. fi.* quod eſt poſterius, non loquitur de Parochialibus, ſed de Beneficiis, quæ reſidentiam exigunt. 138

At dict. pœna † priuationis ipſo iure ob non reſidentiam in Parochialibus, quæ forte per deſuetudinem erat abrogata, videtur hodie ceſſare ſtante S. Concilio Trident. *dict. capit. primo, ſeſſion. 23. de refor. verſic. quod ſi per edictum,* vbi concilium liberum eſſe vult Ordinariis per cenſuras Eccleſiaſticas, & ſequeſtrat. & ſubtractionem fructuum, aliaque iuris remedia, etiam vſque ad priuationem, compellere Parochos non reſidentes, & contumaces. Ex quibus ſatis apparet hodie, Parochum non reſidentem, etiam monitum, non eſſe ipſo iure priuatum Parochiali, alias enim ſtatim procedendum eſſet ad declarandum illum priuatum, & non eſſet in arbitrio Epiſcopi qua via, & quo remedio ex iis vti vellet, vt in ſequenti declaratione S. congregationis ſuper *dict. cap.* ibi, *compellere arbitrij eſt Epiſcopi qua via, & quo remedio ex iis vti velit, contra non reſidentes.* Et facit alia declaratio, quæ ſic ait. *Parochus, qui non vult in ſua Parochiali reſidere, debere ſeruato iuris ordine priuari.* Non dicit declarari priuatus, requiritur ergo priuatio, & ita videtur ſentire Flam. Pariſ. *de reſignatione Benef. lib. 1. cap. 10. nu. 61.* qui ait ſtylum ſeruare, vt ſi habentes curam animarum diſcedant abſque licentia Epiſcopi, poſt monitiones poſſint priuari, vt etiam exprimitur *in dict. cap. 1. verſ. quod ſi per edictum.* 139

Similiter obtinentes in cathedralibus, & collegiatis Eccleſiis Dignitates, † canonicatus, Præbendas, aut Portiones, ſi non reſideant, vt debent, etiam moniti non poſſunt hodie ſtatim priuari, ſed primo anno, & prima vice ſolum eſt priuandus vnuſquiſque dimidiâ parte fructuum, quos ratione etiam Præbendæ, ac reſidentiæ fecit ſuos, & pro omnibus fructibus, quos eodem anno lucratus fuerit, creſcente vero contumacia, contra eos iuxta ſacrorum canonum conſtitutiones eſt procedendum, nempe ad priuationem, vt intelligunt Flamin. Pariſ. *ſupra, numero* 63 D. Ioan. Ocon. *in d. cap. 1. numero* 60. & Lic. Anton. Gomez *dict. cap. 7. ad 4. clauſulas, numero* 35. ex decreto S. Concilij Tridentin *ſeſſion. 24. de reformat. cap. 12. verſic. præterea obtinentibus* & ita S. congregatio concilij ait, *Redarguitur Epiſcopus, qui primo anno in Cathedrali, vel Collegiata Eccleſia non reſidentem priuat* Idemque à fortiori † videtur dicendum in aliis Beneficiis ſimplicibus reſidentiam requirentibus. 140 141

Et in vna † caurien. de anno 1592. S. cong. conc declarauit. *Capitulares, vel dignitates habentes in Cathedralibus pro primo anno abſentiæ ſolum priuari dimidia parte fructuum ſuæ Dignitatis, vltra diſtributiones quotidianas, quas perdit, & hoc procedere etiamſi primo anno nullo die reſederit talis Capitularis,* † & cenſuit etiam S. cong. *quod intelligitur de omnib. fructibus tam Præbendæ, quam reſidentiæ,* quib. pœnis etiam ſubiacent, qui maiori ſeruitio ſunt aſtricti, quã 142

144 *in d. decret.* ſtatuitur, vt in ſequenti † declaratione S. Congreg. ſuper eo. *Canonici, qui maiori ſeruitio Eccleſiæ, de quo in hoc decreto, ſunt aſtricti, iiſdem pœnis, de quibus hic, ſi non reſederint, ſubiacent.*

Et ad prædictam pœnam fructuum nõ eſt opus

145 præuia † monitione, vt reſideat. vt clare colligitur ex d. decreto, & cenſuit S. Congregatio his verbis. *Cog. cenſuit Canonicos non eſſe citandos, aut monendos ad reſidentiam, nec opus eſſe intimatione, vt deſeruiant iuxta formam huius decreti, ſed ſi abſuerint vltra tres mẽſes, citandos eſſe ad allegandum quare non debeant puniri ſecundum hoc decretum, & oportere cenſuit Congreg. bonum iudicem arbitrari quanto tempore debeat vltra tempus permiſſum abſentes expectare, antequam contra eos pœnas exequatur.*

Huiuſmodi fructus, quibus ob non reſidentiam

146 Canonici priuandi † ſunt, debent applicari in vſum Eccleſiæ, & vtilitatem illius, ex Congregationis ſententia, vt in declaratione ſequenti, *fructus Præbend. quibus Canonici, qui abſuerũt à ſeruitio Eccleſiæ vltra tres menſes, priuandi ſunt, ex hoc decreto applicandi ſunt in vſum Eccleſiæ, & vtilitatem illius.* Et in declaratione infra adducta, *numero* 150. *& in 2. adducta numero* 432.

Intelligendum tamen eſt applicandos eſſe Ec-

147 cleſiæ, & eius † fabricæ, quatenus indigeat, alias alteri pio loco arbitrio Ordinarij, non excludendo tamen fabricam ipſius Eccleſiæ, cum ſit etiam pius locus, & vt dicitur in declaratione ſupra adducta. *num.* 31. poſſit in dies indigere, ex decreto Concilij *ſeſſione 22. cap. 3. de reformatione*, & declaratione infra adducta *numero* 426 & prima adducta, *nu.* 432. quamuis

148 Nauarrus, *conſilio 3. de Clericis non* † *reſident. numero* 1. reſpondeat, quod videntur applicandi illi operi pio, in quod arbitrabitur is, qui priuauerit, cum non ſit determinatum à Cõcilio, ex *l. 1 ff. de iure deliberand. cap. de cauſis, §. 1. de offic. deleg.* quod conuincitur ex decreto Concilij, *d. cap. 3.* vbi id alias determinatur in ſimili. Circa quod vide dicta infra *2. dicto, dubitatio. 10. à n. 443.*

149 Et iſta pœna non poteſt remitti ab Epiſcopo, † cum non poſſit diſpenſare contra Concilium. vt per Nauarr. *vbi proxime.*

150 Quamuis ante ſententiam † poſſit ex cauſa eam minuere, vel augere *ad l. quid ergo. §. pœna grauior ff. de his, qui notant. infam.* & Tiraquel. *de pœnis in præfatione, à nu. 26. cum aliis,* & cenſuit S. Congregatio Concilij his verbis. *Fructus præbendæ, in quibus Canonici abſentes vltra tres menſes mulctantur, ſunt applicandi Eccleſiæ, ad vtilitatem ipſius, poteſt tamen Epiſcopus hanc pœnam ante ſententiam minuere, vel augere, ſed non in totum tollere.*

151 Si tamen Epiſcopus taceat & diſſimulet. † & non priuet, non tenebitur Canonicus abſens fructus illos, quos alias fecit ſuos, reſtituere in foro conſcientiæ, in quo nemo tenetur ſoluere pœnam, præſertim non impoſitam ipſo iure, ſed imponendam per ſententiam, vt eſt iſta, donec condemnetur à iudice, ſed peccaret Epiſcopus, ſi abſque iuſta cauſa diſſimularet eum punire, ita recte tradit Nauarr. *dict. conſil. tertio, de clericis non reſid. numero ſecundo.*

Et quod illa pœna ſit imponenda per ſententiam

153 † patet ex verbo, *priuetur*, quod non operatur ipſo iure, ſed per ſententiam. Tiraquell. *in leg. ſi vnquam, verb. reuertatur. n. 177. cum aliis*, & in terminis Rota in cauſa Caurien. fructuum, coram D. Orano, 10. April. 1592.

Si vero Canonicatus, † ſeu Præbenda nullos haberet fructus in abſentia, ſed omnes reſidendo lucrifierent, tunc qui nunquam reſediſſet pro primo & 2. anno, & ſic non haberet tunc fructus, quibus priuari poſſet iuxta d. decretum, puniendus eſſet pœna arbitraria, cum non ſit pœna determinata, citra tamen priuationem, iux dicta. 152

Decimo dubitatur, † quomodo ſit procedendum contra nõ reſidentes, maxime ad priuationem. In quo dicendum eſt, quod, vt quis priuetur Beneficio ob non reſidentiam, debet abſentia eſſe ſemeſtris, & prius trina monitio per edictum cum competenti termino præcedere, alioquin eſt nulla priuatio, vt ſæpe Congregatio Concilij reſpondit, vt in ſequentibus declarationibus ſuper dicto *cap.* 1. ibi: *Quod ſi per edictum citati reſpicit modum procedendi contra abſentes,* ibi, *vſque ad priuationem intelligẽdum incluſiue, vſque ad priuationem, dum tamen præceſſerũt tria edicta publica, & lapſi ſint ſex menſes, iuxta* cap. ex tuæ. de clericis non reſiden. Et docent Abb. *in d. c. ex tua.* idem Abbas & Doctores *in cap. quoniam frequenter, §. porro, num. 10. & 11. vt lite non conteſtata.* Selua 4. *parte quæſt.* 5. Marant. *in ſpeculo aduoc. 6. part. de citatione, num.* 91. Zerola *in praxi Epiſcopali, 1. parte, verb. priuatio. §. 3. &* 4. & Zechus *de republ. Eccleſiaſtica, tit. de Beneficiatis, numer. 6. verſic. quod attinet vero ad praxim.* 154

Ex quibus id intelligitur, † quando neſcit vbi abſens ſit, vel commode perſonaliter citari non poteſt, alias debet perſonaliter citari, ſeu moneri, non tamen requiritur trina monitio, ſed ſufficit vna, etiam extraiudicialis, iuxta ſupradicta, nec debet expectari per ſex mẽſes, ſed tempus erit arbitrarium. Et ita fuit reſolutum in vna Gienen. Canonicatus de Vbeda, 11. Decemb. 1587. coram illuſtriſſimo Mantica, & in vna Zamoren. Capellaniæ 12. Iun. 1589. coram eodem, & in cauſa Terdonen. Præpoſituræ 17. Martij, & 5. Iun. 1600. coram illuſtriſſimo Seraphino vt in deciſ. ſequentibus. 155

Gienen. Canonicatus de Vbeda, 11. Decembris, 1587. coram D. Mantica.

FVit apud me dubitatum, † *an Ordinarius Gienen. legitime priuauerit Canonicatu Andream de Godoy, propter non reſidentiam, & domini dixerunt priuationem non eſſe legitime factam, nam clericus qui non reſidet in ſua Eccleſia, priuſquam Beneficio priuetur, debet perſonaliter citari, vt eius contumacia conuincatur* ca. ex parte. el 1. de clericis non reſiden. cum conſimil. *Abbas* in cap. quoniam frequenter §. porro, n. 10. vt lite nõ cõteſt. *& ſi perſonaliter citari nõ poſſit, quia ignoratur vbi ſit, vel lõge abſit, ita vt cõmode nõ valeat citatio ad ipſum peruenire, debet in eis Eccleſia trina citationis edictum publicari, & poſt vltimum edictum per ſex menſes expectari, vt colligitur* ex cap. ex tuæ, de Clericis non reſident. *& ita intelligit d. Ioan. And.* ibidem in princ. *& Ioan. Anania,* numer. 1. *Abbas* n. 10. *idemque Abbas apertius ſcribit* conſ. 67. numer. 2. lib. 1. *quare, cum ſupradictus Andreas de Godoy, poſt vltimum edictum propoſitum, nondum ſex menſibus elapſis fuerit præcipita feſtinatione priuatus, huiuſmodi citatio legitime facta dici non debet, & ideo non valet:* cap. erit autem lex. 4. diſt. l. 1, §. item cum cõtra, ff. 156

quæ ſententiæ ſine appellatione.l.ſi expreſſum. ff.de appellat.

Terdonen.Præpoſituræ 17. Martij 1600. coram D.Decano.

FVit reſolutum Camillum eſſe manutenendum in poſſeſſione Præpoſituræ, nam de eius poſſeſſione antè priuationem conſtat publico inſtrumento, neque ea contrauertitur, ſed tantum ex aduerſo dicitur eum per ſententiam latam ob non reſidentiam priuatum fuiſſe omni iure, & poſſeſſione, & ab ea non dari appellationem, ad effectum ſuſpenſiuum.* cap.relatum, & cap.conquerente. de Clericis non reſidentibus. *Conſilium Tridentin.* ſeſſ.23.cap.1.de reformatione; *verum Domini vnanimiter contrarium cenſuerunt, nam dixerunt hanc ſententiam fuiſſe nullam. Cum enim fuerit lata contra abſentem, requirebatur trina citatio per publicum edictum in loco Beneficij,* capit. ex tuæ, de Clericis non reſiden. *& fuit alias coram me reſolutum in cauſa Salamantina del Pedroſo 5. Decembris 1567. & à S.Congregatio in vna Vmbraticen. cuius copia data fuit.*

Deinde requirebatur, vt expectaretur per ſex menſes, antequam deueniretur ad priuationem. d. cap.ex tuæ, *qua forma hic non fuit ſeruata, nam vnica citatio executa fuit in loco Beneficij, deinde infra duos menſes nimis feſtinanter proceſſum ad priuationem, non perpenſis prius cauſis excuſationis, an eſſent legitimæ, nec ne. Neque obſtat, quod præfata procedant vel proceditur contra ignorantem, non autem contra eum, qui habuit certam & indubitatam ſcientiam emanatæ citationis, quia non probatur hæc ſcientia, quod enim allegatur de comparitione fratris proponentis excuſationem, non concludit ſcientiam præpoſiti, cum non conſtet de eius mandato, imo adeſt præſumptio in contrarium, cum præpoſitus habita notitia ſententiæ conſtituerit procuratorem quendam alium ad appellandum, qui in tempore appellauit, & ideo cum eſſet abſens, vel ſciebatur quo in loco eſſet, & tunc erat perſonaliter citandus, aut ignorabatur, & erat ter citandus in loco Beneficij, per edictum iuxta diſtinctionem gloſſ.* in cap.quoniam frequenter. verb. Canonibus definitum, vt lite non conteſt. *quorum neutrum factum fuit, nam ſi præceſſiſſet perſonalis citatio, vtique etiam non expectatis ſex menſibus, potuiſſet Ordinarius procedere ad priuationē, vt fuit reſolutū in cauſa Zamoren.12.Iunij 1589.coram Illuſtriſſim. Mantica, & hoc obſeruatur tam in eo, qui abſens cum licentia, quam ſine licentia, vt probatur in d.gloſſ. Non obſtat, quod ſententiæ executio non potuerit ſuſpendi per appellationem, quia hoc locum habet, vbi ſententia lata eſt, ſeruato iuris ordine, quia ſententia nulla nullum parit iuris effectum, quare concluſum, Camillum eſſe manutenendum.*

In Eadem coram eodem. 5. Iunij 1600.

158 D*Omini perſtiterunt in reſolutis, cum enim Camillus nunquam fuerit perſonaliter citatus, & trina citatio per edictum non fuerit rite executa, conſequens eſt ad priuationem minus legitime proceſſum fuiſſe, neque poteſt ſuſtineri ex ſcientia citationis emanatæ, quam deducunt ex aduerſo informante, pro Tornerio ex mandato dato ad hanc cauſam, & comparitione Procuratoris Camilli, ex qua ſanatur defectus, ſi quis interuenit,* ad deciſion. 11. de dolo, & contumac. in nouis, *& fuit dictum coram me, in cauſa Lunen. & Sarzanen. 23. Octobris 1598. quia ad hunc effectum, vt ex mandato dato ad hanc cauſam oriatur probatio habitæ notitiæ citationis, requiritur mandatum ſpecificum ad illam cauſam, vt colligitur ex verbis deciſionis præfatæ, vbi procuratores ad cauſam huiuſmodi proſequendam conſtituāt. Et colligitur ex notatis per Vantium* de nullitat.titul. fin.numer.123. *verum iſto caſu ſatis ex tenore mandati colligitur procuratorem fuiſſe conſtitutum generice, reſpectu moleſtiarum ſibi illatarum, quæ poſſunt intelligi circa iuriſdictionem, ſuper qua plura emanarunt præcepta, neque refert quod ratificauerit geſta per alios, nam hic non inſurgit ſcientia principalis, neque etiam ex eo, quod reſponderit citationi, quia hoc vigore generalis mandati facere potuit. Neque obſtant aliæ monitiones deductæ, quia non poſſunt trahi ad hoc iudicium de nouo contra Camillum ceptum, & coadiuuantur prædicta ex eo, quod ex literis ſcriptis ad S.Congregationem conſtat Ordinarium ſciuiſſe, vbi moraret Camillus, & ideo debebat curare, vt ibi citaretur, & ſeruanda erat forma in Concilio præſcripta, vt alias dictum fuit, ſed dato etiam, citra veri præiudicium, quod rite proceſſum fuiſſet, reſpectu citationis, tamen excuſari non poteſt iſte proceſſus à nimia feſtinatione, & præcipitatione, maxime, cum per procuratorem allegarentur cauſæ excuſationis, quæ veniebant diſcutiendæ, etiam quod per procuratorem comparitum fuiſſet, Capra,* concluſion.91. numero 46. *quæ fuit ratio conciliaris diſpoſitionis præfinientis ſpatium ſex menſium, & ita concluſum ſtandum eſſe in deciſis.*

In qua etiam cauſa, coram D.Coccino, † primo Decembris 1600. & 23.Febr.1601. domini cenſuerunt. 159

Dandam eſſe remiſſoriam, ex quo verſabamur in profanis, nam hic ſolum agitur ſuper validitate ſententiæ priuationis de præpoſitura ab Ordinario latæ quam Camillus obtinuit, appellatione interpoſita in Rota, reuocari, cum impoſitione ſilentij fiſco, & Alberto, qui ab eodem Ordinario poſt dict. priuationem de dicta præpoſitura prouiſus venit ad cauſam ratione ſui intereſſe.

Ideoque, cum non ageretur ſuper titulo Beneficij, materia cenſebatur profana, Achill. deciſ.2.de penſio. *Puteus* deciſ.498. numero ſecundo, libro ſecundo, *& fuit dictum in Caſalen. præpoſituræ, 9.Iun.1589. coram D.Gipſio: quibus ſtantibus remiſſoria ſolet concedi, in qualibet inſtantia, & abſque fumo, & quoad releuantiam domini pro maiori parte cenſuerunt articulos eſſe releuantes.*

Ad procedendum vero contra † abſentes ad alias pœnas, præter priuationem, non videtur neceſſaria trina citatio per edictum, ſed ſufficiet vna peremptoria, quamuis trinam etiam requiri ad priuationem fructuum tenuerit Rota in dict.Caurien fructuum, coram D.Orano, 10. Aprilis 1592. iuxta tradita per Abb. *dict. conſi.67.part.1.* & Felin. *in cap.conſuluit, num.13. de offic.deleg.* qui tamen loquuntur in terminis d.cap. ex tuæ. de priuatione Beneficij, nec etiam erit neceſſarium expectare per ſex menſes. 160

Nec executio dict. pœnarum contra Parochos † non reſidentes ſuſpendi poteſt priuilegio, licentia, familiaritate, exemptione, ſtatuto, conſuetudine, etiam immemoriali, ſiue appellatione, aut inhibitione, vt *in dict.cap.1 ſeſſion.23. verſicul. quod ſi per edictum.* & tradunt D.Ioann. Ocon. *in dict.cap.1. de clericis non reſident.in 6. num.60.* Licentiatus Antonius Gomez, 161

in dict. explicatione Bullæ, cap.7. ad 4. clauſulam, numer.35. & 36. & D.Sahagun. *in dict. cap. 2. de ſequeſtratione poſſeſſ. num. 54.* dicentes, concilium ibi, dum diſponit executionem ſententiæ per appellationem, ſeu inhibitionem non impediri, generaliter accipiendum eſſe contra abſentes, ſiue obediētes, ſiue contumaces, & ita in Supremo Senatu obtinuiſſe, quamuis in hac Metropoli Compoſtellana, & in Puiciano prætorio antea non ſemel iudicatum fuiſſet, obtinere tantum contra pertinaces, & contumaces.

Concilium vero ibi ſolum tollit appellationem
162 ſuſpenſiuam, † vt patet, non vero deuolutiuam, vt in terminis aliorum decretorum eiuſdem Concilij, vbi remouetur appellatio, ſæpe S. Congregatio cenſuit.

163 Vndecimo dubitatur, † an prædicta obligatio, & onus reſidentiæ perſonalis ſolum procedat, & locum habeat in habentibus vere Curam animarū, & Beneficia Curata, nempe qui ſuo nomine, & ſingulariter ſunt Parochi, & Rectores Eccleſiæ, an vero procedat etiam in habentibus exercitium Curæ, vt in Eccleſiis, in quibus Cura per plures adminiſtratur, quarum Beneficia non ſunt proprie curata, ex *conſ.* Oldradi 67. de quo infra, *9. part. cap. 2. dubitation.7. num.175.* & in Beneficiis alias ſimplicibus habentibus adminiſtrationem, & exercitium Curæ.

164 Et breuiter dicendum † videtur etiam in illis procedere, nam re, & effectu iſti habent Curam animarum, nec ius diuinum, & naturale attendit ſubtilitates, ſed effectum, & ſubſtantiam, & Concilium *d. cap.1. ſeſſ.23. & cap.3. ſeſſ. 7. de reformation.* abſolute & generaliter loquitur de Beneficiis, habentibus Curam animarum, pro quo etiam facit, quod non ſolum reſidere tenentur habentes Paro-
165 chialem, † & Beneficium Curatum in titulum, ſed etiam habentes in commendam, Conc. Trid. *cap. 2. ſeſſ.6. de refor. & d. ca.1. ſeſſ.32. verſic. eadem omnino,* iuncto principio ibi, *quocumque nomine, & titulo præfectos.*

166 Et eſt declaratio S. Congregationis † concilij quæ ait. *Cum de iure communi obtinens Beneficium curam animarum iuriſdictionalem habens teneatur reſidere, & ſacris initiari* extrauag. execrabilis. de præben. & gloſſ. *ibi idem Congregatio cenſuit intelligi de commendatariis, per omnia enim æquata ſunt hodie commendæ titulis.*

167 Faciunt etiam † pro prædicta reſolutione ſequentes declarationes eiuſdem S. Congregationis, Prima *An obtinens Eccleſiam baptiſmalem, cui incumbit ſola cura baptizandi omnes infantes oppidi, & exiſtentes ſub cura Archypresbyteri, teneatur ad reſidentiam, præſuppoſito, quod in Eccleſia Archipresbyter, præter Baptiſmum, cætera Sacramenta adminiſtrat, Congregatio cenſuit teneri ad reſidentiā, ad minus tanquam coadiutorem Parochialis Eccleſiæ.* 1587. Secunda, *Etiam perpetui coadiutores reſidere tenentur, ſicut veri Curati, etiamſi in aliis Beneficiis ſeruirent in Cathedralibus.* Tertia, *An Capellani coadiutores Rectorum Parochialium cum Capellaniis perpetuis inſtitutis authoritate Apoſtolica teneantur ad perſonalem reſidentiam, vt Rectores ipſi, Congregatio cenſuit teneri, & eos duntaxat excipi, qui ex inſtitutione poſſunt per alium ſeruire, vel quibus nulla expreſſe reſidentia perſonalis obligatio iniuncta eſt, vnde & Ordinarius tenetur eos cogere, ſicut ipſos Rectores, nec poteſt cum aliquo huiuſmodi diſpenſare, quo ad reſidentiam, niſi vt cum Rectorib. Epiſcopus, poteſt, eodemque iure examinandi, quo Rectores ad Parochiales ex* cap. 18. ſeſſ. 24. *quia Canonici Cathedralis, ſeu aliarum Eccleſiarum Beneficium huiuſmodi obtinentes, tenentur, & ſimiliter cogi debent per Epiſcopum ad perſonaliter deſeruiendū in dictis Beneficiis, dimiſſo ſeruitio imminente ratione Canonicatuū, & Præbendarum ſuarum Eccleſiarum, etiam ex conſtitutione Pij V. ſuper reſidentia facienda in Parochialibus per eas obtinentes ac Canonicatus.*

Si enim coadiutores, † qui pro alio curam exercent, tenentur reſidere, ſicut veri Curati, tenebuntur etiam ſimiliter reſidere Beneficiati habentes curæ, exercitium, & adminiſtrationem Sacramentorum, licet illa per plures exerceatur, & adminiſtretur. 168

Et iſta tertia declaratio, † quatenus dicit non teneri ad reſidentiam illos Capellanos Coadiutores Rectorum qui ex in inſtitutione poſſunt per alium ſeruire, vel quibus nulla expreſſe reſidentiæ perſonalis obligatio iniuncta eſt, intelligenda videtur, quando in inſtitutione expreſſe dicitur, quod non teneantur ad reſidentiam perſonalem, ſi enim intelligeretur, non teneri ad reſidentiam, ſi in inſtitutione reſidentiæ perſonalis obligatio iniuncta non eſt, potius iſta deberet eſſe regula, quam exemptio, & quoad obligationem reſidendi, non eſſet differentia inter iſtos capellanos coadiutores Rectorum, & alios non habentes tale onus, & comprobatur etiam iſta intelligentia ex ſecunda declaratione adducta. 169

Sed id, quod dicitur † de Beneficiis ſimplicibus, ſeu Capellaniis habentibus adminiſtrationem, ſeu exercitium curæ, aut onus adiuuandi Rectorem, quod ea obtinentes teneantur ad perſonalem reſidentiam, procedit vbi eſt ordinatio, ſeu conſuetudo, quod illi eo ipſo ſint coadiutores Parochi, & abſque alia licentia Ordinarij eum adiuuent, ſeu per eos adminiſtrent Sacramenta; ſecus vbi eſt conſuetudo, ſeu ordinatio, quod illi aut ſeruitores, ſeu Vicarij eorum adiuuent Parochum in adminiſtratione Sacramentorum, maxime habita licentia Ordinarij, in his enim non requiritur perſonalis reſidentia, vt in Beneficio del Tiemblo huius Diœceſis Abulenſis. 170

Et quando Ordinarij † licentia debet haberi, parum refert, quod illi per ſe deſeruiant, aut per Vicarios, ſeu ſubſtitutos, cum ad id per Ordinarium approbari debeant, & ſic vbi ex conſuetudine debent adiuuare Rectorem, ſeu per eos adminiſtrare cum licentia Ordinarij obtinentes capellanias, ſeu Beneficia ſimplicia, quæ alias ad reſidentiam non obligant, non requiritur perſonalis reſidentia, niſi conſuetudine expreſſe habeatur, quod neceſſario per ſe id faciant, licet ſecus vbi à principio in inſtitutione id caueretur. 171

Decimoſecundo dubitatur, † an Parochi, quibus à Papa datus eſt coadiutor perpetuus cum futura ſucceſſione, teneantur ad reſidentiam, an vero per dationem coadiutoris eximantur, & excuſentur à reſidentia. Et videbatur eos non teneri ad reſidentiam, quia ad hoc datur eis coadiutor, vt pro eis curam, & officium exerceat, & ſcio quendam Parochum opulentæ Parochialis habentem talem coadiutorem nunquam in ea reſediſſe. 172

Sed cum reſidentia in † Parochialibus ſit de iure diuino, & naturali, vt ſupradictum eſt in princ. non auderem propterea excuſare Parochum à reſidentia, & cura animarum, quatenus eam exercere valeat, nec intelligendum, videtur Papam ei dare co- 173

adiutorem ad eximẽdum eum omnino à reſidentia, & cura animarum ea incumbente, ſed vt eum adiuuet; etenim per dationem coadiutoris, † non transfertur tota cura animarum in coadiutorem, ablata Parocho adminiſtratione.

Facit declaratio S. Congregationis † Concilij, quæ ait. *Rector, qui habet Vicarium perpetuum in eius Parochia, ſiue Rectoria poteſt, & debet compelli ad perſonaliter reſidendum, niſi tota cura animarum tranſlata fuerit legitime in ſolum Vicarium perpetuum.* Et alia ſic ait, *Parochus † Eccleſiæ, in qua fuit conſtitutus Capellanus, cui ex inſtitutione Capellaniæ impoſita fuit tota animarum cura, ſeu perpetua Vicaria, quoad Capellanus vixerit, non tenetur in ea reſidere*, conſonat Concilium Prouinciale Bononien. 4. *part. tit. 6. de re-*
177 *ſidentia.* † *§. de cauſis excuſantibus à reſidentia Curatos, verſicul. ſi etiam.* vbi ſic habetur. *ſi etiam datus fuiſſet Parocho Vicarius perpetuus, in quem tota animarum cura, atque adminiſtratio legitime tranſlata fuiſſet à Parocho abdicata, erit à reſidentiæ munere excuſandus*, de quo Gonçalez *gloſſ. 6. n. 97.*

178 Eſt etiam alia declaratio S. Cong. † quæ ſic ait, *arguuntur Epiſcopi, qui cauſa infirmitatis conſtituunt in Parochialibus Eccleſiis Vicarios perpetuos, data etiam facultate Rectori de non reſidendo*, & alia quæ ait, *Parochus debet reſidere in loco vbi ſita eſt Eccleſia Parochialis, etiam ſi eſſet ei datus coadiutor ratione infirmitatis*, quæ bene facit in propoſito.

179 Tandem circa reſidentiam † Parochorum notandæ ſunt ſequentes declarationes Sacræ Congreg. Concilij ſuper *dict. cap. 1. ſeſſ. 23.* Prima. *Per motum proprium Sanctiſſimi Domini noſtri publicatum menſe Iunij 1568. ſuper reſidentia Canonicorum habentium Parochiales, non fuit ablata Ordinariis facultas ita, & taliter, quod non poſſint iuxta formam decreti Concilij Tridentin. ex aliquibus iuſtis cauſis licentiam concedere recedendi à Parochiali ad aliquod tempus, modo ea vtantur intra limites præſcriptos ab eod. Concilio Trident.* ſeſſ. 23. de reform. cap. 1. Secunda Epiſcopo Piſtorien. *quod attinet ad primum poſtulatum de* cap. 2. ſeſſ. 6. *an videlicet diſpenſari poſſit cum infirmis, ac decrepitis, ita vt eorum Eccleſiæ, quæ perſonalem reſidentiam requirunt, ob id perpetuis Vicariis ſeruiantur; item an ſit diſpenſandum cum eis, qui propter monialiũ, vel hoſpitalium curam in Eccleſiis, quas in montibus obtinent, non facile reſidere queunt, amplitudo tua id efficiet, quod diffinitum eſt* c. 1. ſeſſ. 23. de reform. *quo non amplius id permittitur, quod* in d. c. 2. ſeſſ. 6. *erat relictum arbitrio Ordinariorũ, ſed omnino imponitur neceſſitas reſidendi.* Tertia. *Inter cauſas abſentiæ connumeratur infirmitas curabilis, aeris intemperies certo anni tempore, & quando ita ſolitum eſt fieri ab omnibus Sacerdotibus, præſertim alienigenis, & ad tempus.* Quarta. *An propter intemperiem aeris, relicto ibi Vicario approbato, Parochus non inde oriundus poſſit alibi habitare. Congregatio cenſuit non poſſe, ſi tamen Rector infirmus eſſet, & in loco Parochialis curari non poſſit defectu medicorum, medicinarumue, tunc poſſe ab Ordinario dari ei dilationem trium, aut quatuor menſium, vt in locis vicinioribus maneat recuperandæ ſanitatis cauſa, interea ab ipſo Ordinario in Parochiali idoneo Vicario cum congrua portione ex reditibus Parochialis conſtituto, nam hoc caſu per quatuor menſes diſpenſat Epiſcopus.* Conſonat Concilium Mediolanen. 5. *par. 3. ti. de reſidentia, verſi. ne Parochus.* & Concilium Bononien. *d. 4. par. ti. 6 de reſidentia. §. de cauſis excuſantib. à reſidentia Curatos, verſic. in Parochis.* Quinta. *Graues inimicitiæ culpa Parochi non contractæ, & poſt obtentam Parochialem exortæ excuſant à reſidentia, & cum talibus Epiſcopis conceditur diſpenſare per annum, vt in alio viciniori, ac tutiori loco manere poſſint, dummodo in Parochiali expenſis Rectoris maneat idoneus Vicarius, ac interim curare debet Epiſcopus, vt inimicitiæ extinguãtur, ſi id perficere nõ poteſt, reſcribere debet ad Cardinales Cõgregat. Concilij, cuius culpa factum fuit, quominus reconciliatio proceſſerit.* Concordat. d. Conciliũ Mediolanen. 5 vbi ſupra *verſi. nec præterea.* & d. Concilium Bononien. ſupra *verſiculo æque ob graues*, & vide circa hoc declarationem 5. infra adducta *num.* 323. & aliam *num.* 351. Sexta. *Propter inimicitias, quæ ſuperuenerunt ſine culpa Parochi datur annus, & creſcentibus inimicitiis datur alius annus, ſed odium ſolum Parochianorum non ſufficit, neque ſi omnes fere fructus eſſent aliis reſeruati, neque continua aeris intemperies, neque ſi eſſet neceſſarius magiſter Ludi, ſeu Grammaticæ in ciuitate, ſiue oppido, neque ſeruitium Epiſcopi, etiam ad tempus.* Septima. *Parochialem Eccleſiam habens cum Canonicatu in Parochiali reſidere debet, quod eſt conforme* Bullæ *Pij V. quæ incipit.* Cupientes, *& percipit fructus Præbendæ, & ſolum eius diſtributiones quotidianas perdit, & ſic quod præterea abſentes iuſta alia de cauſa non percipiunt, ſi autem Canonicatus eſt in eodem loco, vbi eſt Parochialis, poteſt vtrique ſeruire, & quotidianas diſtributiones percipere, ſi autem alter ab altero diſtet per leucam, aut dimidium leucæ, etiamſi Canonicatus eſſet in Cathedrali, tenetur nihilominus in Parochiali reſidere, quod procedit, non obſtante quacunque nobilitate Canonicorum, aut eccleſiæ Cathedralis, etiam Metropolitanæ*, vide declarationem adductam ſupra *numer.* 114. & infra *numer.* 338. Octaua. *Reſidens in Parochiali, quæ non longe abeſt à Collegiata, in qua Canonicatum obtinet, diebus ferialibus ad Eccleſiam Collegiatam accedere, & in ea diuinis inſeruire poteſt, dummodo omnibus diebus, & horis ſuis debitis, & congruis Parochiali inſeruiat, & nihil prorſus relinquat ex debito ſeruitio ipſius Parochialis.* Nona, *in Monaſteriis, & Abbatiis, quæ cura, & conuictu carẽt, non eſt neceſſaria reſidentia.* Decima. *Præpoſitura, licet tantum ſit iuriſdictionalis, intelligitur tamen eſſe comprehenſa in* Bulla *S.D.N. Pij V. de reſidentia Parochorum, quæ incipit* Cupientes. Vndecima. *Vicarius amouibilis in exercitio curæ animarum arguit curam eſſe penes deputantem, & ideo ipſum teneri ad reſidentiam.* Duodecima. *Non tenetur reſidere in Prioratu curato, vel Parochiali, vnita tamen perpetuo Dignitati, qui tenetur reſidere in Eccleſia Dignitatis, ſic dicendum de Canonicatibus, & aliis.* Decimatertia. *Obtinens Canonicatum, cui ſit vnita Parochialis ad vitam obtinentis, tantum tenetur in Parochiali reſidere, ſi vnio facta ſit ad vitam obtinentis tantum.* Decimaquarta. *Rector, ſeu Parochus, qui habet Parochiam, intra cuius limites adhuc habitant Parochiani, tenetur in ea reſidere, etiãſi tantum eſſent in illa Parochia tres, vel quatuor incolæ, & vbi fuerint duæ Eccleſiæ vnitæ, reſidendum eſt in digniori, quod ſi non conſtet quæ ſit dignior, in frequentiori, quod ſi vna fuerit extra, & altera intra vrbem, reſidẽdum eſt in ea, quæ eſt intra.* Conſonat Concilium Bononien. *d. tit. 6. de reſidentia. §. de his, qui ad reſidentiam tenentur. verſi. & quoniam.* Decimaquinta. Aquilana. *Si vnus populus diuidatur, & vna pars habitet in ciuitate, & altera extra, & idem Parochus ex conſuetudine ambas Parochiales obtineat, reſidere debet in ciuitate.* Decimaſexta. *Habens duas Parochiales vnitas perpetuo inuicem æque principaliter, & non vnam alteri accefforie, ambaſq; pares ita, vt non ſit dignior, & principaliter altera, poteſt in qua maluerit reſidere.* Ita Epiſcop.

ſcop. Abulen reſcriptum eſt 15 Mart. 1575. Decimaſeptima. *An ſi Parochialis tribus, aut quatuor milliaribus tantum diſtet à ciuitate poteſt in hac Rector habitare, Dominicis tantum ad ſuam Eccleſiam accedere, & habeatur pro reſidente. Cong. cenſuit non poſſe.* 18. Conchen. *Epiſcopus poteſt compellere Rectores ad reſidendũ, non obſtante conſuetudine reſidendi in loco diſtãti à Parochia per ſex milliaria.* 19 *Presbyter obtinens Parochiales, etiam à ciuitate vltra duo milliaria non diſtantes, nõ poteſt deputari magiſter Grammaticæ, & ob id à reſidentia excuſari, etiamſi velit ſingulis diebus feſtiuis Parochiali intereſſe.* Ita Epiſcopo Tridentino reſponſum eſt. Vigeſima. *Licet Eccleſia Parochialis ſit in loco, vbi minor pars Parochianorum habitat, & maior pars habitat longe in oppidis, nihilominus Parochus habitare tenetur prope Eccleſiam in ciuitate, ſed ſuccurrendũ eſt eis, qui longe habitant ſecundum antiquam loci conſuetudinem per diſpoſitionem* cap. 4. ſeſſ. 21. reform. Conſonat Concilium Mediolanen 5. *d. tit. de reſidentia, verſic. Eccleſia Parochialis.* Vigeſimaprima. *Congreg. Concilij cenſuit Rectores Parochialium debere reſidere in domo ipſarum Parochialium, quod ſi Parochiales domos non habent, tunc in alia domo, quæ ſit intra limites Parochiæ, aut ſaltem ita vicina Parochiali Eccleſiæ, vt inde commode poſſint per ſeipſos ei inſeruire.* Refert Zerola *in praxi Epiſcopali* 1 *part. verſ. Parochus §. 4.* Vigeſimaſecunda. *Congregat. cenſuit Parochum cogendum eſſe habitare in domo Eccleſiæ, vel ſi Eccleſia eam non habeat, in propinquiori intra limites Parochiæ, quod ſi non habitauerit, non teneri ad reſtitutionem fructuum, de quibus in hoc decreto.* Vigeſimatertia. *Qui finitima vrbis Beneficia obtinent, & domum non habent vbi habitent habitationis domum.* Vigeſimaquarta. *In his, quæ pertinent ad reſidentiam, obſeruanda ſunt quæ habentur* in cap. 1. de reformat. ſeſſ. 23. *& in reliquis, ſi non poſſunt ſeruari decreta Concilij Trident. prædicti, id agendum eſt quod commodius, & melius poteſt, & qui non habet domum propriam in loco, vbi reſidere tenetur, aliquam conducere debet, vbi vero populus non poteſt victum ſuo Curato ſubminiſtrare, Ordinarius ea obſeruare debet, quæ habentur* in cap. 3. ſeſſion. 24. de reform. *& in caſu, quo iura diſponunt, non debet pro iuris declaratione ad Papam recurrere.* Vigeſimaquinta. *Parochus non habens commodam habitationem in Parochiali fuit diſpenſatus, vt degere poſſet in loco vicino, dummodo prope Eccleſiam ſubſtitutus eius habitet, aliquando hæc facultas eadem de cauſa conceſſa fuit ſine illa conditione, quod ſubſtitutus prope Eccleſiam habitet.* Vigeſimaſexta, ibi, *cauſa prius per Epiſcopum cognita. Omnia hæc committuntur Epiſcopo, qui executioni demandet etiam in Eccleſiis Parochialibus, quarum collatio ad inferiores ſpectat, etiamſi inferiores eſſent Abbates regulares.* Vigeſimaſeptima. *Epiſcopus ad reſidentiam cogere poteſt Rectorem, licet eius Eccleſia Parochialis pertineat ad inferioris collationem, etiam Abbatis regularis.* Conſonat d. Concilium Mediolanen 5. *d. tit. de reſidentia verſi. fin.*

§. 1.

De reſidentia dignitatum Canonicorum & Portionariorum.

SVMMARIA.

Obtinentes in Eccleſiis Cathedralibus, aut Collegiatis Dignitates, Canonicatus, aut Portiones tenentur ad reſidentiam ita, vt non liceat vltra tres menſes abeſſe, vt in Concilio Trid. ſeſſ. 24. de refor. c. 12. verſ. præterea obtinentibus, n. 180.

An d. verſ. præterea obtinentibus, comprehẽdantur Dignitates principales, & capita Collegiatarum, nu. 181. reſoluitur, quod ſic, niſi haberent territorium, & iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem.

An obtinens Dignitatem, maxime principalem in Collegiata, quæ habet etiam ſedem in Cathedrali, excuſetur à reſidentia in Collegiata, & poſſit reſidere in Cathedrali, n. 182. reſoluitur, quod non, & ponuntur reſolutiones Rotæ.

An habens Canonicatum & monaſterium in commendam teneatur in Canonicatu reſidere nu. 183. reſoluitur, quod in monaſterio, niſi ſit ab animarum cura liberum.

Obtinens Parochialem, & Canonicatum, ſi non reſidet in Parochiali, vt debet, cogi debet reſidere in Canonicatu, n. 184.

Habens duas Dignitates, ſeu duos Canonicatus, in qua debeat reſidere, n. 185 reſoluitur, quod in digniori, alias in qua maluerit, & idem in habente duas Parochiales vnitas.

Habens ex diſpenſatione duo Beneficia reſidentiam requirentia debet reſidere in habente maiorem neceſſitatem ſeu cauſam reſidendi, ſi vero æqualem habent, in quo maluerit, & idem in habente duas Parochiales vnitas, n. 186.

An Capellania, & Beneficia ſimplicia, quæ nullos fructus habent in abſentia, ſed omnes inter præſentes diſtribuuntur, requirant perſonalem reſidentiam, non obſtante conſuetudine contraria, numero 187. & ſequenti reſoluitur, quod ſic ex Congregatione Concilij.

An Concilium ibi cenſeatur tollere conſuetudinem etiam immemorialem, n. 189.

Conſuetudo immemorialis nunquam cenſetur ſublata, niſi expreſſa mentio de ea fiat, nec comprehenditur in reuocatione conſuetudinis, etiam cum dictione vniuerſali, niſi quando tollitur tanquam irrationabilis, aut eadem ratio militat in immemoriali, num. 190.

Conſuetudini immemoriali eſt derogatum per clauſulam derogatoriam conſuetudinum, etiam iuramento Apoſtolica confirmatione, vel alia quauis firmitate roboratarum, n. 191.

Sublata quacunque præſcriptione, non cenſetur ſublata præſcriptio immemorialis, numero 192. niſi vbi lex, vel priuilegium afficit rem, & facit eam impræſcriptibilem, & tunc non ſufficeret allegare titulum, ſeu priuilegium, & ad ipſum probandum adducere immemorialem, niſi data fama, numero centeſimo nonageſimotertio.

Decretum Concilij ſeſſione 24. capitul. vigeſimo, quod derogat quibuſcunque conſuetudinibus, non tollit immemorialem ex ſententia Congregat. numer. 194. vbi adducuntur declarationes, & reſolutio Rotæ numero 195.

Obtinentes Dignitates in Eccleſia Toletana, & aliis, prætendunt non teneri ad reſidentiam, & non reſidens propter immemorialem, n. 196.

Concilium d. verſ. præterea obtinentibus, ſubſtulit conſuetudinem etiam immemorialem ex ſententia S. Congregationis, n. 197. vbi ponuntur declarationes, & nu. 198. alia ponitur.

Obtinẽtes Dignitates in d. Eccleſia Toletana, & aliis nõ poſſunt hodie excuſari à reſidentia, licet ante Concilium eſſent in immemoriali non reſidendi, nec dicen-

do, quod Concilium non ſit quoad hoc receptum, num. 199.

An, ſi ante Concilium litigatum eſſet ſuper reſidentia cũ aliquibus Dignitates obtinentibus, qui habuerũt ſententiam, & rem iudicatam, non teneri ad eam, quia probauerunt immemorialem, teneantur poſt Concilium ad reſidentiam, n. 200.

Derogatio ſententiarum per viam legis tollit etiam rem indicatam, licet ſecus in reſcripto, n. 201.

Vbi Concilium non derogat ſententiis, non comprehendit caſus per ſententiam determinatos n. 202. vbi ponuntur declarationes S. Congregationis, & n. 203. reſolutio Rotæ, & deciſiones in cauſa Burgen. iuriſdictionis Archidiaconatus, de Virbieſca, n. 204. 205. 206. 207. 208. & 209.

In propoſito dubio obtinentes Dignitates tenentur ad reſidentiam, cum ſententia fundetur in immemoriali, & ſic non det plus roboris, num. 210. & 211. vbi ponitur declaratio S. Congregationis, & in contrariũ procediũt, vbi non conſtat ſententiam fundari fundamento reuocato, n. 212.

An per Concilium d. verſi. præterea obtinentibus, cenſeatur derogatum ſtatutum, etiam à Sede Apoſtolica cõfirmatum, num. 213. cum ſeqq. reſoluitur negatiue propter duplex vinculum, ſicut & concordia à Sede Apoſtolica confirmatæ non cenſentur ſublata per Concilium.

An id ſolum procedat in confirmatis ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione, an vero etiam in confirmatis in forma communi, numero 218. cum ſequentibus, reſoluitur illas tantum confirmationes eſſe præſeruatas in decretis Cõcilij, quæ emanarunt ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione ex Congregatione Concilij.

Etiam, quod ſimul concurrant immemorialis concordia, ſeu ſtatutum, & confirmatio in forma communi, eſt illis derogatum, n. 223. cum ſeqq.

Cenſetur præſeruata confirmatio ex certa ſcientia, quando in derogatione nulla facta eſt mentio de confirmatione Apoſtolica, alias enim intelligitur etiam ex certa ſcientia, n. 226.

Illa dicitur confirmatio ex certa ſcientia, & cum cauſæ cognitione, in qua eſt inſertus tenor rei confirmatæ, vel ſaltem narrata ſubſtantia, & eſt expedita præcedente ſolita diſcuſſione, n. 227. & 228.

Cauſæ cognitio exluditur in concordia, quæ eſt inter partes, quando confirmatio fuit obtenta ad ſupplicationem vnius partis tantum, n. 229.

An confirmatis, in qua adeſt clauſula ex certa ſcientia, non tamen eſt inſertus tenor, aut narrata ſubſtantia rei ſit ex certa ſcientia, an vero in forma communi, n. 230. cum ſeqq. reſolvitur, n. 233.

Clauſula, quorum tenores, & ſupplentes omnes facti & iuris defectus, non faciunt vt confirmatio ſit ex certa ſcientia, & quod illæ operentur, n. 234.

De ſtatuto Eccleſiæ Abulenſ. concedẽte abſentiam quatuor menſium, quod eſt confirmatum ex certa ſcientia & declaratione ſuper eo obtenta per Epiſcopum à n. 235. & 244.

An poſſit renuntiari ſtatuto, ſeu priuilegio habenti decretum irritans expreſſe, vel tacite, numer. 242. & ſequenti.

An ſit reuocatum ſtatutum, vel conſuetudo aliquarum Eccleſiarum, in quibus vltra tres menſes datur ſingulis menſibus vnus dies pro tonſione barbæ, num. 245. & 246. reſoluitur eſſe reuocatum, niſi ſit in ſpecie confirmatum.

An in menſibus, qui dantur recreationis cauſa, abſentes non ſolum lucrentur fructus, ſed etiam diſtributiones quotidianas, maxime ſtante tali conſuetudine, & ordinatione, num. 247. cum ſeqq. reſoluitur contra aliquos negatiue, etiã ſi Canonicatus ſolum conſiſtat in diſtributionibus, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

In Eccleſia Abulenſ. eſt ſtatutum in contrarium confirmatum ex certa ſcientia per Iulium III. vt in breui poſito num. 253. & ſeq. & quod poſt Concilium obſeruetur, num. 255.

At ſint derogata indulta, ſeu priuilegia Apoſtolica, quibus conceditur abeſſe vltra tres menſes, numero 256. cum ſeqq. reſoluitur negatiue, nam lex generaliter loquens non tollit priuilegium particulare, & quod Bulla Pij IV. reuocatoria priuilegiorum non procedit niſi in illis decretis, in quibus eſt derogatio priuilegiorum.

Priuilegia perpetua de non reſidendo conceſſa certis perſonis, ſeu certo generi perſonarum, ſunt reuocata per Cõcilium, n. 266. & ſic priuilegium conceſſum Capellanis Regis eſt reuocatum, n. 267.

Contra dictam reſolutionem, quod Bulla Pij IV. non procedat, niſi in illis decretis, in quibus habetur derogatio priuilegiorum, ſunt duæ difficultates, num. 268.

Prima difficultas, quod alias S. Congregatio declarauerit regulares per ſua priuilegia etiam mare magnum, non poſſe abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis, vt in declarationibus adductis, & tamen non habetur in Concilio derogatio huiuſmodi priuilegiorum, nu. 269. cum ſeqq.

Secunda difficultas, quod alias d. Bulla videtur fuiſſe ſuperflua, & de nihilo ſeruire, n. 274.

Ad primam difficultatem prima reſponſio, num. 275. & ſeq. quæ non placet, n. 277. & quod decreto vltimo ſ. 25. de reg. ſolum reuocantur priuilegia, quæ ſunt contra decreta illius ſeſſionis, & non aliarum.

Priuilegia Regularium, quod non teneantur ſeruare interdicta in aliquib. diebus tãtum, ſunt ſublata per Cõcilium d. decreto vltimo contra aliquos num. 278. cum ſeqq.

Secunda reſponſio ad d. difficultatem, n. 283. quæ comprobatur, & defenditur n. ſeqq. ſed non ſatisfacit, n. 295. & ſeq.

Vera reſponſio ponitur. n. 297. ad 302.

Regulares ſecluſo priuilegio non poſſunt de iure abſoluere à caſibus Epiſcopo non ſolum de iure, ſed etiam ſpecialiter per ipſum reſeruatis contra aliquos num. 303. & 304.

Ad ſecundam difficultatem reſp. d. Bullam non eſſe ſuperfluam, ſed eſſe factam ad corroborandam, & confirmandam derogationem priuilegiorum in decretis concilij contentam, n. 305.

Quot dies contineant menſes, qui dantur recreationis cauſa à Concilio, numero 306. reſoluitur menſem in propoſito continere. 30. dies. cum non exprimatur à quo tempore incipiant contra aliquos relatos, numer. 307.

An ſtante ſtatuto Eccleſiæ, quod concedebat abſentiam trium menſium, non tamen erat in vſu, poſſint poſt Cõcilium illis gaudere, nu. 308. cum ſeqq. reſoluitur non poſſe.

Si conſtitutio, aut cõſuetudo Eccleſiæ requirit ſeruitium totius anni, tunc locum habet abſentia trium menſium à Concilio permiſſa, numer. tricenteſimoundecimo & 312.

An ad abſentiam trium menſium requiratur cauſa, & licentia, numero 313. cum ſequentibus, reſoluitur non requiri,

requiri, & ponuntur declarationes Sacr. Congregationis.

Iſti menſes, non debent ſumi in maximis ſolemnitatibus ex Congregatione Concilij, quod tamen in Hiſpania non ſeruatur, n. 37. & 318.

An Canonici poſſint licite abeſſe vltra tempus à Cõcilio permiſſum, amittendo diſtributiones, & fructus, qui reſidendo lucriſiunt n. 319. cum ſeqq. reſoluitur negatiue, etiamſi maneant in ciuitate, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

An ſatis ſit lucrari groſſam, ſeu veſtuariũ reſidendo ad horam, ſeu tempus illius. n. 324. & ſeqq. reſoluitur, non ſatis eſſe, nec ſatisfacere, & adducuntur declarationes S. Congregationis.

Conſuetudo vigens in Eccleſiis, vbi Matutini dicuntur media nocte, non intereſſendi illi videtur excuſare, n. 326.

An ex diebus, & horis collectis ſint conficiendi menſes abſentiæ, n. 327. & ſeq.

Secundum Congregationem Concilij non valet ſtatutum, ſeu conſuetudo, vt Præbenda, ſeu groſſa lucriſiat intereſſendo vna vel duabus horis, aut minori tẽpore 9. menſium, n. 329. ſed non ſeruatur in Hiſpania & poteſt ſuſtineri, n. 330. & quid in Eccleſia Ciuitaten. ſeruetur.

An obtinens Dignitatem, cui incumbit viſitatio, poſſit ratione viſitationis abeſſe vltra tres menſes, & lucrari fructus, ac diſtributiones Dignitatis & Canonicatus, quem ſimul obtinet, numero 332. reſoluitur, vt in declaratione Sacræ Congregationis ibi poſita.

Si eſſet conſuetudo, quod Archidiaconus viſitans percipiat diſtributiones, eſſet valida, n. 333.

Incumbens curæ animarum imminenti ſuæ Dignitati habetur pro præſenti, & intereſſenti ex decreto Concilij, ſeſſ. 22. cap. 3. numero 334. ſed intelligitur de Cura animarum proprie, nempe fori interioris numero 335. vbi adducuntur declarationes Sacræ Congregationis.

Viſitans, ſeu exercens iuriſdictionem imminentem ſuæ Dignitati, vel Eccleſiæ, non lucratur diſtributiones, quando eſt abſens à ciuitate, ſeu loco Eccleſiæ, alias ſecus n. 336.

Non procedit d. decretum cap. 3. in Canonicis, ſeu Dignitatibus habentibus Parochiales, non tamen annexas, numero 337. vbi ponitur declaratio S. Congregationis.

Archidiaconus viſitans non lucratur fructus Canonicatus, quem ſimul obtinet, etiamſi eſſet annexus Dignitati, ſtante quod fructus ſint diſtincti, ſecus autem eſſet in Portione acceſſoriè annexa Dignitati, numero 338.

Conuincitur conſil. Nauarr. 14. de clericis non reſident. quatenus ſentit, quod proſequens litem ſuper iuribus ſuæ Dignitatis lucratur etiam fructus Canonicatus, num. 339.

Excuſatus à reſidentia non lucratur fructus, qui non lucriſiunt in abſentia, niſi in caſibus à iure expreſſis, nu. 340.

Canonicus ingrediens Religionem non lucrabitur anno nouitiatus fructus Præbendæ, quamuis ſit iuſte excuſatus à reſidentia, n. 341.

Canonicus electus ad Epiſcopum Italiæ, qui debet Romæ examinari, quamuis interim, dum vadit, iuſte abſit, nõ tamen fructus percipiet, ad quos percipiendos in abſentia non ſolum non ſufficit vtilitas priuata, ſed nec vtilitas Eccleſiæ, ſeu Epiſcopatus in genere, ſed requiritur vtilitas Eccleſiæ in ſpecie, n. 342.

Obtinentes ex diſpenſatione Parochialem, & Canonicatum reſidentes in Parochiali percipiunt fructus Canonicatus ex priuilegio Bullæ Pij V. & obtinens ex diſpenſatione duos Canonicatus, ſeu Dignitates eo ipſo cenſetur diſpẽſatus, vt percipiatur in abſentia fructus alterius, quando diſpenſatio eſt perpetua, n. 343.

In ſtatuta, & conſuetudines Eccleſiarum concedentia iubilationem deſeruientibus per 40. annos ſint contra ius, & derogata per Concilium numero 344. reſoluitur quod non, & adducitur declaratio S. Congregationis.

An per Concilium ſit derogatum c. de cætero, & c. ad audientiam. de clericis non reſident. vbi habetur, quod duo Canonici exiſtentes in ſeruitio Epiſcopi habentur pro præſentibus nu. 345. cum ſeqq. reſoluitur, non eſſe derogatum, & ponuntur declarationes S. Congregationis.

Canonici exiſtentes in ſeruitio Epiſcopi non poſſunt percipere diſtributiones quotidianas, quod fallit ſtante conſuetudine in contrarium, n. 348.

Fallit etiam in Canonicis miſſis ad viſitanda limina, vel comitantibus Epiſcopos ad ea, num. 349. vbi ponuntur declarationes S. Congregationis, quod declaratur num. ſeq.

Fallit etiam, quando Canonicatus conſiſteret, ſolum in diſtributionibus, nam tunc eas lucrarentur, excepta tertia parte ex Congregationis ſententia, n. 351. vbi ponuntur declarationes.

Quoad lucrandos fructus Canonicatus, quando omnes conſiſtunt in diſtributionibus, S. Congregatio facit differentiam inter abſentes cauſa ſtudij, & cauſa reſidẽtiæ in Parochiali ex vna parte, vt hi eos integros percipiant, & inter abſentes cauſa ſeruitij Epiſcopi, & inimicitiarum, vt hi eos lucrentur, deducta tertia parte, n. 352. & 353.

Fallit etiam ſtante ſpeciali gratia, & conceſſione Papæ, n. 354. & 355.

Similis gratia, & priuilegium percipiendi etiam diſtributiones in abſentia concedi ſolẽt ad tempus, & prorogari Inquiſitoribus, & Miniſtris S. Inquiſitionis Hiſpaniæ nu. 356. vbi ponitur declaratio S. Congregationis.

Canonicus Vicarius Epiſcopi, non poteſt percipere diſtributiones in abſentia, quamuis percipiat fructus, niſi ſit conſuetudo in contrariũ n. 357. ſecus in Vicario capituli ſede vacante, n. 358.

Abſens pro ſeruitio, & vtilitate Eccleſiæ de iure percipit fructus, & etiam diſtributiones, ſi eſt præſens in loco, n. 359. niſi ſit conſuetudo contraria, nu. 360. abſens vero à loco pro vtilitate Eccleſiæ, vel alia iuſta cauſa, non percipit diſtributiones, niſi conſuetudine aliud ſit obtentum num. 361. vbi adducuntur declarationes S. Congregationis, iuxta quod ſunt accipiendæ aliæ declarationes adductæ, nu. 362. & quadam conſi. Nau. conſi. 363.

Diſpoſitio d. c. de cætero, & c. ad audientiam, de clericis non reſiden. procedit etiam in Canonico Doctorali, & Magiſtrali, n. 364. niſi vergeret in magnum damnum Eccleſiæ, n. 305.

In Eccleſia Abulen. eſt ſtatutum, quod Doctoralis non procuret, nec acceptet familiaritatem Epiſcopi, nec ea vtatur, n. 366.

Diſpoſitio d. c. de cætero, & c. ad audientiam, non habet locum in Canonico pœnitentiario, n. 367. nec etiam in Canonico lectura, n. 368.

An diſpoſitio iſtorum capitulorum procedat in inferioribus clericis, non Canonicis, n. 369. cũ ſeqq. approbatur ſententia Abbatis in dict. cap. ad audientiam